

Program nauczania religii
w klasach 5–8 szkoły podstawowej
„Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość”

nr AZ-2-02/20

Program nr AZ-2-02/20 nauczania religii rzymskokatolickiej na terenie całej Polski, z zachowaniem praw biskupów diecezjalnych, przeznaczony dla klas V–VIII szkoły podstawowej, zatwierdzony przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w dniu 11 maja 2020 roku.

Recenzenci

ks. dr Jarosław Kowalczyk

ks. dr Robert Strus

Autorzy programu

ks. dr Krzysztof Mielnicki

Elżbieta Kondrak

Wprowadzenie

Program nauczania religii „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość” powstał na bazie doświadczeń autorów, które zostały zgromadzone dzięki wieloletniej współpracy Wydawnictwa Jedność z katechetami z różnych rejonów Polski. Miały one bardzo istotny wpływ na ostateczny kształt koncepcji programu, który dostosowano do możliwości ucznia uczestniczącego w lekcji religii w ośmioklasowej szkole podstawowej. Cele katechetyczne, układ treści i związane z nimi wymagania oraz oczekiwane postawy zostały zaplanowane w taki sposób, aby uczeń na lekcji religii uczył się, a nie tylko był nauczany. Poznawanie świata, odkrywanie jego piękna, czynienie dobra i zdobywanie świętości to kluczowe zagadnienia uwzględniające indywidualizm, a także twórczość i samodzielność katechizowanego. Ma on realizować siebie jako podmiot – człowiek rozwijający się na różnych płaszczyznach osobowości, otwarty na innych i poszukujący szczęśliwego życia. By taka otwarta koncepcja życia była pełna, uczeń powinien doświadczyć obecności Jezusa, który każdemu młodemu człowiekowi pragnie pomagać we współtworzeniu projektu pięknego i spełnionego życia.

Program „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość” jest dostosowany do aktualnej *Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* z 8 czerwca 2018 roku. Respektuje jej wskazania i posługuje się przyjętą w Podstawie terminologią, określając na każdym poziomie edukacji klas 5–8 szkoły podstawowej cele katechetyczne i treści oraz stawiane przed katechizowanymi wymagania i kształtowane w nich postawy.

Specyfika i struktura programu

Celem nauczania religii jest wychowanie młodego człowieka do świadomego wyznawania wiary i odpowiedzialności za własny rozwój duchowy. Program „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość” daje możliwość takiego kształtowania ucznia, by odkrywał radość w miłości Boga, Kościoła i własnej Ojczyzny.

Ten cel jest realizowany w programie poprzez:

- kształtowanie przekonania, że życie to wspólny projekt człowieka i Boga,
- motywowanie ucznia do budowania coraz bardziej dojrzałych relacji z samym sobą, Bogiem i innymi ludźmi, opartych na zrozumieniu procesów rozwoju, zwłaszcza psychicznego i duchowego, młodego człowieka oraz wydarzeń z dziejów Ojczyzny, Kościoła i świata,
- odczytanie i realizację przynagieł Nowej Ewangelizacji.

Program ma budowę spiralną. Każdy rozdział ma swoje odpowiedniki we wszystkich klasach:

Rozdział I. Tematy ewangelizacyjne, prowadzące do odkrywania i zdobywania wartości (prawda, piękno, dobro, świętość).

Rozdział II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.

Rozdział III. Historia zbawienia.

Rozdział IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach.

Rozdział V. Życie ucznia w różnych wymiarach (codziennosc, wartosci, zasady, rozwój).

Rozdział VI. Dzieje Kościoła.

Rozdział VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia.

Rozdział VIII. Wydarzenia zbawcze.

Podjęmowane w poszczególnych rozdziałach zagadnienia albo są przypominane i poszerzane o nowe wymiary, przy czym następuje przejście od zagadnień prostszych w stronę trudniejszych, albo omawiane w kolejnych klasach w coraz bardziej pogłębiony sposób.

Założenia programu

W kolejnych latach formacji program eksponuje najważniejsze aspekty, główne idee widoczne w tytułach, ogniskujące jego podstawowe założenia. Przedstawiają się one następująco:

Klasa 5 Szczęśliwi, którzy szukają prawdy	Klasa 6 Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno	Klasa 7 Szczęśliwi, którzy czynią dobro	Klasa 8 Szczęśliwi, którzy zdobywają świętość
I. Szukam prawdy.	I. Odkrywam piękno.	I. Czynię dobro.	I. Zdobywam świętość.
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.	II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.	II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.	II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.
III. Historia zbawienia: Patriarchowie.	III. Historia zbawienia: królowie i prorocy.	III. Historia zbawienia: Jezus Chrystus.	III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy.
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia.	IV. Spotkanie z Jezusem miłosiernym: sakrament pokuty i pojednania, namaszczenie chorych.	IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: małżeństwo i kapłaństwo.	IV. Spotkanie z Jezusem w sakramencie bierzmowania.
V. Moja codzienność.	V. Moje wartości.	V. Moje zasady.	V. Mój rozwój.
VI. Dzieje Kościoła.	VI. Dzieje Kościoła.	VI. Dzieje Kościoła.	VI. Dzieje Kościoła.
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia.	VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia.	VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia.	VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia.
VIII. Wydarzenia zbawcze.	VIII. Wydarzenia zbawcze.	VIII. Wydarzenia zbawcze.	VIII. Wydarzenia zbawcze.

Program uwzględnia przemianę biologiczną, intelektualną i psychiczną oraz społeczną, kulturową i eklezjalną młodego człowieka oraz związaną z tym potrzebę samodzielnego poszukiwania odpowiedzi na nurtujące pytania natury egzystencjalnej. Nie ucieka przed problemami rzeczywistości, z którymi uczeń na co dzień się spotyka, które go ograniczają czy kuszą, lecz ma być drogowskazem i światłem wśród tych problemów, zaznaczając wyraźnie, które z nich są zagrożeniem, a które pomocą. Program uwzględnia też młodzieńczą potrzebę bycia z innymi i wśród innych – tych, którzy współtworzą uczniowską codzienność na płaszczyźnie domu, szkoły, podwórka czy parafii.

Typowe dla wieku dorastania są także rodzące się wątpliwości religijne, dlatego program podejmuje tę tematykę, odsłaniając podłoże owych wątpliwości i oferując pomoc w ich pokonywaniu.

Na czas nauki w klasach 5–8 przypada również okres budowania pierwszych osobistych relacji i więzi uczuciowych. Program ukazuje więc pozytywną wartość miłości, życia seksualnego, dziecka, małżeństwa i rodziny, starając się wykazać błędne spojrzenie na te wartości, wynikające z obiegowych opinii, często narzucanych przez środki masowego przekazu. Ukazane są one na tle szerokich problemów społecznych współczesności, takich jak: relatywizm moralny, narkomania i alkoholizm, sieciologizm, eutanazja, zjawisko przemocy czy pornografii. Jednocześnie program pokazuje pozytywną drogę do realizacji samego siebie, swojego życia i powołania chrześcijańskiego. W tym rozumieniu chrześcijaństwo staje się odpowiedzią na objawioną miłość Boga, spełnia się w warunkach codzienności, pomaga uczniom odnaleźć się w Kościele i w świecie, a w zmiennych systemach wartości uczy postrzegać, akceptować i urzeczywistniać wartości uniwersalne, które prawdziwie uszczęśliwiają ludzi, pochodzące od Boga i prowadzące do Niego, a zarazem odrzucać pokusy świata i jego bożków.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

I. Pomoc w odkrywaniu obecności Boga i znaczenia wiary dla pełni życia człowieka. Ukazanie sensu życia jako podstawowej potrzeby człowieka. Budowanie hierarchii wartości w relacji z Bogiem i rozwiązywanie problemów egzystencjalnych w oparciu o Objawienie.

II. Wprowadzanie w historię zbawienia oraz jej aktualizacja w roku liturgicznym i życiu człowieka. Wspomaganie ucznia w zdobywaniu umiejętności analizy i interpretacji historii zbawienia przekazanej w Starym i Nowym Testamencie oraz dziejów Kościoła (poznawanych współbieżnie z nauczaniem historii w szkole). Pomoc w odkrywaniu działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina. Ukazywanie wydarzeń zbawczych w roku liturgicznym z uwzględnieniem perspektywy eschatologicznej.

III. Pogłębianie rozumienia znaczenia sakramentów świętych dla życia chrześcijanina. Odkrywanie związków życia codziennego ze zobowiązaniami wynikającymi z przyjętego sakramentu chrztu świętego. Pomoc w pogłębianiu relacji z Bogiem przez modlitwę osobistą i systematyczne korzystanie z sakramentów Eucharystii oraz pokuty i pojednania. Prowadzenie do pełnego udziału we Mszy Świętej i adoracji. Pomoc w odkrywaniu bliskości Boga w sakramentach świętych.

IV. Przygotowanie do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Pomoc w rozumieniu istoty sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu oraz etapu inicjacji chrześcijańskiej. Ukazanie konsekwencji egzystencjalnych i eklezjalnych sakramentu bierzmowania.

V. Formacja sumienia. Kształtowanie świadomości moralnej i postawy odpowiedzialności za swoje wybory w oparciu o wskazania wynikające z Objawienia, zwłaszcza Dekalogu i Ośmiu błogosławieństw. Kształtowanie umiejętności uzasadniania swoich przekonań i wyborów.

Klasa 5

Szczęśliwi, którzy szukają prawdy

I. SZUKAM PRAWDY

Cele katechetyczne

- Ukazanie osoby Jezusa, który jest Prawdą, fundamentem życia człowieka oraz źródłem szczęścia.
- Ukazanie prawdy, że człowiek jest grzeszny i potrzebuje zbawienia od Boga.
- Motywowanie do otwarcia na Bożą miłość i uznania własnej grzeszności.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zbawienie własne oraz bliskich.
- Kształtowanie troski o więź z Jezusem poprzez modlitwę.

Treści

- Jezus Zbawiciel fundamentem życia człowieka i źródłem szczęścia. (A.1., A.5., A.13.)
- Potrzeba szukania Jezusa, który jest Prawdą. (A.1.)
- Grzeszność człowieka i potrzeba zbawienia.
- Bezwarunkowa miłość Boga i odpowiedź człowieka. (A.1, A.5., C.10.)
- Otwarcie na Bożą miłość jako warunek przyjęcia szczęścia, które On daje. (A.1.)
- Postawa Maryi wzorem otwarcia się na miłość Boga. (A.5., D.2., E.4.)
- Wartości w życiu człowieka. (A.1.)
- Życie człowieka jako nieustanne poszukiwanie Boga, który jest źródłem szczęścia. (A.1., A.3., C.10.)
- Modlitwa jako spotkanie i dialog z Bogiem. (D.1.)
- Rzeczy ostateczne człowieka. (A.8.)

Wymagania

Uczeń:

- podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, (A.5.2., C.10.2.)
- podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, (A.5.3.)
- wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, (A.1.3.)
- wymienia wartości, które pomagają we rozwoju duchowym oraz pseudowartości proponowane przez świat współczesny, (A.1.5.)
- uzasadnia, że budowanie życia, którego celem jest szczęście z Bogiem, wymaga długofalowej pracy nad sobą (Łk 6,47-49), (A.1.5.)
- uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), (A.13.11.)
- interpretuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu i o Bożym przebaczeniu, (A.5.4., A.7.2., A.13.17.)
- wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, (A.5.3., A.5.4.)

- interpretuje teksty biblijne ukazujące Bożą miłość wobec człowieka, (Mt 9,1-8; Łk 19,1-10), (A.5.3.)
- uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, (A.5.3.)
- prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, (A.13.11.)
- definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, (D.1.1.)
- wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady, (D.1.3.)
- charakteryzuje życie człowieka jako ciągle poszukiwanie Boga na modlitwie, (D.1.2.)
- opowiada przypowieść o chwaście i sieci (Mt 13,24-30.36-43.47-50), (A.8.6., A.8.7., A.13.6.)
- podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, (A.13.7., C.10.3.)
- wymienia rzeczy ostateczne człowieka, (A.8.2.)
- podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, (A.7.6.)
- podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem, (A.8.8.)
- wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy. (A.8.6.)

Postawy

Uczeń:

- wyraża wiarę, że Bóg obejmuje swoją miłością cały świat i każdego człowieka indywidualnie, (A.11.e.)
- podejmuje wysiłek budowania własnego życia z Jezusem, (A.1.a., A.5.b., C.2.d.)
- dokonuje oceny własnych decyzji z perspektywy czasu, (A.1.b., A.10.d.)
- akceptuje bezwarunkową miłość Boga, na którą wystarczy się otworzyć, (A.5.c., C.8.b.)
- uznaje własną grzeszność i zaprasza Jezusa do swego życia, (A.5.b.)
- formułuje modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, (A.5.c.)
- dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej, (A.1.c., A.1.e.)
- wyraża troskę o „sprawy Boże” w swoim życiu (modlitwa, życie sakramentalne), (A.2.b., D.1.a.).
- szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem, (A.13.b., B.2.d.)
- kształtuje w sobie postawę wytrwałego znoszenia cierpienia spowodowanego przez zło, (A.1.d.)
- z nadzieją przygotowuje się na ponowne przyjście Jezusa. (A.6.c., A.8.e.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne; odczytywanie tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym; plan odtwórczy i twórczy tekstu; notatka.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Życie jako fundamentalna wartość: życie jako wartość.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Edukacja zdrowotna: czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie.

II. PISMO ŚWIĘTE W ŻYCIU CHRZEŚCIJANINA

Cele katechetyczne

- Przedstawienie informacji na temat Biblii – autor, powstanie, wybrane zasady interpretacji tekstów.
- Zapoznanie z Biblią ukazującą prawdę o sensie życia człowieka.
- Ukazanie biblijnej prawdy o stworzeniu oraz jej relacji do osiągnięć nauk przyrodniczych.
- Poszerzenie wiadomości na temat grzechu pierworodnego oraz Protoewangelii.
- Ukazanie prawdy, że grzech niszczy więzy między Bogiem a człowiekiem oraz między ludźmi (Kain i Abel, potop, wieża Babel).
- Budzenie pragnienia czytania Pisma Świętego, poszukiwania w nim sensu życia oraz kształtowanie umiejętności posługiwania się nim.
- Kształtowanie postawy posłuszeństwa Bogu i pokory wobec Jego praw.

Treści

- Biblia księgą objawienia się Boga. (A.10.)
- Pismo Święte – powstanie, natchnienie biblijne, zasady interpretacji, języki, wybrane rodzaje i gatunki literackie. (A.9., A.10.)
- Bóg Stwórca – stworzenie świata, człowieka i aniołów. (A.11., A.5.)
- Człowiek obrazem Boga – godność osoby ludzkiej. (A.1., A.5., A.11.)
- Relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych. Teoria ewolucji. (A.2.)
- Zadania aniołów. Szatan, pokusy i ich pokonywanie z Jezusem. (A.7, A.11.)
- Grzech pierwszych rodziców, jego skutki i zapowiedź Zbawiciela (Protoewangelia). (A.5., A.7., A.11., C.1.)
- Konsekwencje grzechu – Kain i Abel (Rdz 4,2b-15), potop (Rdz 6,5-9.17), wieża Babel (Rdz 11,1-9). (A.11., C.1.)
- Drogi powrotu do Boga i ludzi – sakrament pokuty i pojednania, wiara w Bożą sprawiedliwość, współpraca z łaską Bożą. (A.2., B.7.)
- Grzechy główne i cnoty.
- Grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu. (C.4.)

Wymagania

Uczeń:

- podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, (A.2.4., A.5.1.)
- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, (A.9.1.)
- definiuje pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, (A.10.1.)
- wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, (A.9.3.)
- rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, (A.9.4.)
- podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), (A.9.5.)
- interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata i człowieka, (A.5.3., A.7.1., A.11.1., A.13.17., C.1.1.)
- wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, (A.2.4., A.5.1., A.5.2.)
- podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, (A.2.2., A.9.7.)
- podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, (A.9.6.)
- wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, (A.1.2., A.1.4., C.5.2.)
- wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi,
- podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem (A.5.3.)
- wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, grzech pierworodny, Protoewangelia, wolna wola, (A.11.3., A.7.3.)
- podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga i wymienia ich zadania,
- wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga i sposób działania szatana wobec pierwszych ludzi, (A.7.4., A.7.5., C.1.2.)
- interpretuje teksty biblijne – o grzechu pierworodnym i Protoewangelii, o Kainie i Ablu, o Noe i potopie oraz budowie wieży Babel (A.11.1., A.13.11.)
- podaje przyczyny i konsekwencje grzechu pierwszych rodziców, (A.7.2., A.7.4., C.1.2.)
- wskazuje konsekwencje grzechu w relacjach z Bogiem i ludźmi, (A.7.4., C.1.3.)
- charakteryzuje grzechy główne oraz grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu,
- wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, (A.2.3.)
- podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, (C.1.8.)
- wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania, (B.7.4.)
- uzasadnia potrzebę życia w łasce Bożej, poszanowania Bożych praw i czynienia dobra. (A.13.16., A.13.17.)

Postawy

Uczeń:

- podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego, (A.10.e., A.11.b., A.13.c.)
- wierzy, że czytając Pismo Święte spotyka się z Bogiem. (A.9.a. A.9.c. A.10.a.)
- czyta Pismo Święte posługując się kościelnymi zasadami interpretacji tekstów (A.9.d.)
- dziękuje Bogu za świat i jego piękno, (A.7.a., A.11.c., D.2.a.)
- otacza szacunkiem świat stworzony przez Boga, (C.7.b.)
- krytycznie odnosi się do teorii i hipotez dotyczących powstania świata, (A.11.e.)
- wyraża wdzięczność Bogu za dar życia i rodziców, (A.1.b., C.5.b.)
- w modlitwie prosi aniołów o pomoc, (A.7.d.)
- życiem według cnót pokonuje skłonności do grzechu, (A.7.c., A.7.e.)
- wyraża pragnienie posłuszeństwa Bogu w codziennym życiu, (A.5.a., A.10.d.)
- angażuje się w budowanie przyjaźni z bliskimi, (B.4.c., C.1.a.)
- wyraża wdzięczność Bogu za pomoc w dążeniu do dobra, (A.4.a.)
- przeprasza za zło i pragnie żyć w zgodzie z Bogiem i ludźmi, (A.1.e.)
- aktywnie włącza się w budowanie wspólnoty z Bogiem i ludźmi, (A.11.e.)
- umiejętnie wypowiada własne sądy, by nie doprowadzić do konfliktów, (C.1.b.)
- przyjmuje postawę szacunku wobec osób mających inne zdanie. (A.2.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: elementy realistyczne i fantastyczne; niektóre gatunki literackie, środki stylistyczne i ich funkcje; znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; interpretacja tekstów; rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne.

Lektury: Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*; Biblia: stworzenie świata i człowieka. John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Godność człowieka – podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka.

BIOLOGIA

Ewolucja życia: istota procesu ewolucji organizmów i źródła wiedzy o jej przebiegu; podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych.

III. HISTORIA ZBAWIENIA: PATRIARCHOWIE

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o Bożym działaniu w historii zbawienia.
- Ukazanie życia i postawy wiary wybranych postaci Starego Testamentu (patriarchowie: Abraham, Izaak i Jakub oraz Józef egipski, Mojżesz, Samson, Gedeon i Samuel).
- Poszerzenie wiadomości na temat wyjścia Izraelitów z niewoli egipskiej, przymierza na Synaju i wędrówki do Ziemi Obiecanej.
- Kształtowanie postawy gotowości przyjęcia planu zbawienia, którego etapy Bóg objawił się w życiu wybranych postaci Starego Testamentu oraz gotowości służenia Mu.

Treści

- Historia zbawienia: (A.11.)
 - ✓ powołanie i ofiara Abrahama. Wiara jako dar. Cechy i owoce wiary. (A.2., F.2.)
 - ✓ Izaak figurą Jezusa. Wierność Boga wobec człowieka.
 - ✓ Przemiana Jakuba-Izraela.
 - ✓ Józef Egipski. Boże plany wobec człowieka i zaufanie Bogu. (A.12.)
 - ✓ Mojżesz. Niewola egipska. Pascha. Przejście przez Morze Czerwone. Pomoc Boża w pokonaniu zniewoleń człowieka.
 - ✓ Wędrówka do ziemi obiecanej (manna, wody ze skały i wąż miedziany).
- Cnoty Boskie i kardynalne. Imię chrześcijańskie.
- Przymierze na Synaju umową między Bogiem a narodem wybranym. Dekalog. (C.3., C.9.)
- Odnowienie Przymierza po wodzą Jozuego. Wierność Bożym obietnicom. (C.3., C.9.)
- Powołanie i misja Gedeona. Boże kryteria powołania człowieka. (C.1.)
- Samson sędzią Izraela (Sdz 13–16). Sakramenty jako źródła Bożej mocy. (B.3.)
- Powołanie Samuela i jego zadania (1 Sm 3,1-19). Posłuszeństwo wobec Boga. (C.10., D.1., D.2.)
- Prawda, że w każdej sytuacji Bóg pragnie dobra człowieka. (A.1.)

Wymagania

Uczeń:

- przedstawia najważniejsze wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: patriarchowie, wyjście z Egiptu, wędrówka do Ziemi Obiecanej, Przymierze na Synaju, epoka sędziów, (A.11.1.)
- przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania (Abraham, Izaak, Jakub, Józef Egipski, Mojżesz, Samson, Gedeon i Samuel), (A.11.2., A.11.4.)
- wyjaśnia pojęcia: „patriarcha”, błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, „Pascha”, przymierze, dekalog, (A.10.1., A.11.3.)
- podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, (A.3.1.)
- wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, (A.3.2.)

- uzasadnia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu,
- wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, (C.3.5.)
- uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe, (C.3.2.)
- wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, (A.12.1.)
- omawia typiczne podobieństwo osób i symbolikę wydarzeń zapowiadających Jezusa (Izaak i Baranek Paschalny – Jezus, manna – Eucharystia, woda ze skały – chrzest, wąż miedziany – krzyż Chrystusa),
- podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu współczesnych wyznawców Judaizmu, (A.12.3.)
- uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem, (A.12.3.)
- podaje przykłady trudnych sytuacji z których Bóg wyprowadził dobro, (C.1.6.)
- podaje przykłady starotestamentalnych postaci żyjących modlitwą (Abraham, Mojżesz, Samson, Samuel), (D.2.1.)
- podaje przykłady doświadczania opieki Boga w sferze materialnej i duchowej, (A.13.16.)
- interpretuje ludzkie życie jako wspólny projekt – człowieka i Boga. (C.10.5.)

Postawy

Uczeń:

- przyjmuje postawy zbliżające go do Boga na wzór osób powołanych przez Boga (Abraham, Izaak, Jakub, Józef Egipski, Mojżesz, Samson, Gedeon i Samuel), (A.11.d.)
- umacnia swoją wiarę przez szczerą modlitwę, (A.3.d.)
- w ufnej modlitwie powierza Bogu swoje problemy, (A.10.d., D.2.a.)
- w chwilach zmagania ze sobą prosi Boga o pomoc i błogosławieństwo (A.10.d.)
- wierzy, że Bóg przychodzi z pomocą czasem w nieoczekiwany sposób i bez buntu przyjmuje trudne sytuacje w życiu (C.1.d., D.4.b.)
- przebacza doświadczane krzywdy, (C.1.a., C.1.b.)
- okazuje szacunek wobec przedstawicieli Judaizmu, (A.12.a.)
- wyraża sprzeciw wobec przejawów antysemityzmu, (A.12.b.)
- wyraża szacunek i cześć wobec krzyża, który jest ratunkiem dla człowieka, (B.1.b., D.1.c.)
- stara się być wierny obietnicom danym Bogu, (C.3.a.)
- wypełnia Boże przykazania w relacji do Boga, (A.11.g., C.3.a., C.3.b., C.8.a.)
- prosi Boga o duchową moc potrzebną do walki ze złem, (D.1.a.)
- sumiennie wypełnia swoje obowiązki w domu i w szkole. (A.1.a., E.1.a.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: elementy realistyczne i fantastyczne; niektóre gatunki literackie, środki stylistyczne i ich funkcje; znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera;

HISTORIA

Cywilizacje starożytne: cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu; charakterystyka religii starożytnego Izraela.

IV. SPOTKANIE Z JEZUSEM W SAKRAMENTACH: CHRZEST, EUCHARYSTIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o obecności i działaniu Chrystusa w sakramentach.
- Poszerzenie wiadomości na temat istoty liturgii Kościoła, znaczenia sakramentów (chrztu i Eucharystii) oraz sakramentaliów w życiu chrześcijanina.
- Uwrażliwienie na obecność Chrystusa w liturgii i zachęcenie do czynnego w niej udziału.
- Ukazanie genezy, form i znaczenia chrześcijańskich pozdrowień.
- Kształtowanie postawy autentycznego i świadomego zaangażowania w liturgię.

Treści

- Liturgia Kościoła. (B.1., B.3.)
- Obrzędy sakramentu chrztu. (B.3.)
- Główne części Mszy Świętej. (B.6.)
- Przesłanie tekstów biblijnych, liturgicznych i nauczania Kościoła odnoszących się do chrztu i Eucharystii. (B.4.)
- Sposoby obecności Chrystusa w liturgii. (A.13.)
- Eucharystia jako centrum liturgii i życia chrześcijanina. (B.6.)
- Postawy, znaki i symbole liturgiczne. (B.1., D.1.)
- Świadome i zaangażowane uczestnictwo w liturgii. (B.6.)
- Sakramentalia (błogosławieństwa, nabożeństwa i inne obrzędy liturgiczne). (B.2.)
- Biblijne pozdrowienie pierwszych chrześcijan. Pozdrowienia chrześcijańskie. (D.2.)

Wymagania

Uczeń:

- definiuje pojęcie liturgii Kościoła, (B.1.2.)
- omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne i nauczania Kościoła odnoszące się do chrztu i Eucharystii, (B.3.2.)
- podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, (B.4.1.)
- wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, (B.3.4., B.4.2.)
- wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, (B.3.3.)
- wyjaśnia na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, (B.4.3.)
- wymienia główne części Mszy Świętej i poszczególne jej omawia elementy, (B.6.3.)

- wymienia i omawia elementy liturgii słowa oraz liturgii eucharystycznej, (B.3.4.)
- mówi z pamięci słowa konsekracji, (B.3.4.)
- wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii,
- charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, (B.1.3.)
- uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego, (A.13.9.)
- podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, (B.6.4.)
- charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, (B.1.1.)
- wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, (B.6.1.)
- charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, (B.3.3., B.6.4.)
- wyjaśnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego, (B.6.2.)
- wymienia i interpretuje podstawowe znaki, symbole oraz postawy występujące podczas liturgii, (B.1.4., D.1.3.)
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, (B.2.3.)
- wyjaśnia pojęcia: sakramentalia, błogosławieństwo, (A.10.1.)
- omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne i nauczania Kościoła odnoszące się do sakramentaliów oraz pozdrowień chrześcijańskich.

Postawy

Uczeń:

- spotyka się z Chrystusem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła, (B.1.a., B.6.e., D.3.a.)
- wypełnia zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu, (B.4.b., B.4.d.)
- dziękuje Bogu, rodzicom i chrzestnym za chrzest, (A.3.b., B.4.a.)
- stara się podtrzymywać swą więź z Chrystusem, (B.3.a., B.3.b.)
- angażuje się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej (komentarzy, czytań, modlitwy wiernych), (A.13.c., B.6.c.)
- z szacunkiem i uwagą słucha słowa Bożego, karmi się Ciałem Chrystusa, (A.3.e., A.11.b., B.6.b., B.6.d.)
- przyjmuje właściwe postawy liturgiczne, (B.1.c.)
- wyraża gotowość odpowiedzi na usłyszane podczas Eucharystii słowo Boże w swoim życiu, (A.13.e., B.3.c.)
- modli się we wspólnocie z innymi podczas liturgii, (B.6.c.)
- z wiarą przyjmuje fakt przemiany chleba i wina w Ciało i Krew jako tajemnicę, (B.6.a.)
- z szacunkiem odnosi się do przedmiotów kultu religijnego, (B.2.f.)
- wyraża postawę szczerości w relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem, (C.1.a.)
- czynnie uczestniczy w liturgii, (D.1.c.)
- daje świadectwo wiary przez przyjmowanie sakramentaliów, (A.4.a., B.1.b.)
- pozdrawia po chrześcijańsku kapłanów, siostry zakonne, katechetów i bliskich. (A.10.c., B.1.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Społeczna natura człowieka: człowiek istotą społęczną; znaczenie potrzeb społęcznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania).

V. MOJA CODZIENNOŚĆ

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o obecności Boga w codziennym życiu.
- Pogłębienie wiedzy na temat relacji między Bogiem a człowiekiem opartych na zasadach moralnych zawartych w przykazaniach Bożych I–III.
- Ukazanie konieczności stosowania zasad w podejmowaniu odpowiedzialnych wyborów.
- Ukazanie źródeł, znaczenia i sposobów rozwiązywania konfliktów właściwych okresowi dorastania.
- Pomoc w odkrywaniu znaczenia pracowitości, otrzymanych od Boga uzdolnień oraz wartości czasu wolnego w życiu człowieka.
- Motywowanie do świadomego budowania relacji z innymi opartych na prawdzie, właściwego wykorzystania czasu wolnego oraz zaangażowania się w dzieła wolontariatu.

Treści

- Sens i cel życia na podstawie perykopy o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31). (A.8., A.1., A.7.)
- Odpowiedzialność za podejmowane wybory. (C.2.)
- Prawo Boże. (C.2. C.3.)
- Przykazania I–III. (C.3., C.4.)
- Wykroczenia przeciw wierze. (C.2. C.3.)
- Biblijne podstawy przebaczenia (Mt 18,23-35), wartości pracowitości (Mt 25,14-30) oraz zasad, na których opierają się relacje międzyludzkie (Rz 12,9-21; Ef 4,25-32). (C.2. E.1.)
- Kręgi relacji (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy). (E.1.)
- Konflikt w okresie dojrzewania oraz umiejętność ich pozytywnego rozwiązywania. (C.2.) Wartość bezpośrednich relacji międzysobowych. (E.1.)
- Akceptacja prawdy o sobie oraz budowanie dobrych relacji z innymi opartych na przyjaźni z Jezusem. (A.1.)
- Uzdolnienia i czas wolny jako zadanie i dar od Boga. (C.4., C.10.)
- Sumienne wypełnianie obowiązków, jako droga rozwoju człowieka. (A.1.)
- Umiejętność właściwego korzystania z osiągnięć techniki. (C.8.)
- Wolontariat: dzieła i rodzaje pracy. (F.2.)
- Pomoc potrzebującym jako źródło szczęścia (Dz 20,34-35). (A.1., E.1., F.2.)

Wymagania

Uczeń:

- interpretuje wybrane przypowieści (o bogaczu i Łazarzu, o talentach, o nielitościwym dłużniku), (A.13.6.)
- podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, (A.1.1., C.2.3.)
- uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, (C.2.4.)
- podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości,
- charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności, (C.1.4.)
- definiuje pojęcie prawo Boże, (C.2.1.)
- omawia, czym są przykazania Boże i wyjaśnia ich sens, (C.3.1., C.3.2.)
- wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z pierwszych trzech przykazań, (C.2.2., C.3.5., C.4.1., C.4.3., C.4.5.)
- podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo), (C.1.2., C.4.4.)
- charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III, (C.3.5., C.4.2.)
- wyjaśnia obowiązki wynikające z pierwszego przykazania kościelnego, (E.2.11.)
- podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi, (E.1.2.)
- wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy), (E.1.1.)
- wskazuje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, (A.1.5.)
- wymienia przyczyny konfliktów w szkole i rodzinie i podaje przykłady ich pozytywnego rozwiązywania, (A.7.4., E.1.4., E.1.5.)
- podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, naukowców...), którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy, (C.1.4.)
- uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno jednostek wybitnych, jak i przeciętnych uzdolnień, (C.2.3.)
- uzasadnia, że praca nad rozwojem swoich umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga, (C.2.4.)
- wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, (C.4.5.)
- uzasadnia, znaczenie właściwego korzystania z osiągnięć techniki, (C.1.4., C.5.7.)
- określa, co to jest wolontariat i wymienia jego formy, (F.2.3.)
- wskazuje sposoby włączenia się w działalność społeczną (wolontariat, Caritas, Ochotnicza Straż Pożarna...), w swojej miejscowości lub okolicy, (C.8.3., F.2.3.)
- charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat, (F.2.2.)
- wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu”. (C.1.4.)

Postawy

Uczeń:

- podejmując decyzje zwraca uwagę na ich konsekwencje w życiu doczesnym i w wieczności, (A.3.c., C.2.c., C.8.b.)
- akceptuje nauczanie Kościoła o rzeczach ostatecznych, (A.8.b.)
- stawia Pana Boga na pierwszym miejscu w swoim życiu, (A.11.g., C.4.a.)
- szanuje Imię Boga i nie nadużywa go, (A.11.g., C.4.b., C.4.c.)
- wyraża postawę ekspiacji za grzechy przeciw wierze i Bożej czci, (C.2.c.)
- świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśród których żyje, (A.1.c., B.4.c.)
- wyraża gotowość bezinteresownej pomocy koleżeńskiej, (A.1.e.)
- stara się pokojowo rozwiązywać konflikty rodzinne i koleżeńskie, (E.1.c., E.1.d.)
- modli się w intencji osób, które są w konflikcie
- podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią, (C.10.a.)
- wykorzystuje swoje umiejętności dla dobra własnego i innych, (A.1.f., C.10.b.)
- dba o dobrą organizację czasu wolnego i właściwie korzysta z osiągnięć techniki, (C.4.5., C.4.d.)
- nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontariuszami i potrzebującymi pomocy, (F.2.d.)
- planuje z rówieśnikami wspólne działania ukierunkowane na dobro, (A.1.f., E.1.f.)
- szuka grupy, z którą chce pomagać innym. (C.8.c., E.1.a., F.2.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne.

Tworzenie wypowiedzi: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Społeczna natura człowieka: zasady komunikowania się; sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; sposoby rozwiązywania konfliktów oraz ich zalety i wady.

Rodzina: rodzina jako grupa społeczna.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Edukacja zdrowotna: zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, szczególnie występujące często wśród nastolatków.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: komunikowanie uczuć, wyrażanie pamięci; szacunek do członków rodziny i wyrażenie im wdzięczności; rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, organizacja i przeżywanie wolnego czasu; zasady *savoir vivre* 'u wobec gości i najbliższych członków rodziny.

VI. DZIEJE KOŚCIOŁA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o objawianiu się Boga w wydarzeniach z historii Kościoła pierwszych wieków oraz czasów średniowiecza w świecie i w Polsce.
- Ukazanie etapów tworzenia się europejskiej cywilizacji oraz znaczenia chrześcijaństwa w tym procesie.
- Kształtowanie postawy otwartości na przyjęcie pełnej prawdy o prowadzeniu człowieka przez Boga w historii ludzkości.
- Motywowanie do życia według wartości chrześcijańskich, ich obrony oraz odważnego dawania świadectwa wiary.

Treści

- Świadectwo wiary pierwszych chrześcijan. Prześladowania. (A.3., E.3.)
- Rozwój chrześcijaństwa (misyjna działalność Kościoła): (E.3., F.1.)
 - ✓ Zetknięcie się chrześcijaństwa z kulturą antyczną (nauczania św. Pawła). (E.3., E.4., F.1.)
 - ✓ Chrystianizacja poszczególnych ludów i terytoriów Europy. (E.3., F.1.)
 - ✓ Działalność pierwszych misjonarzy (święci Cyryl i Metody, św. Patryk). (E.4., F.1.)
 - ✓ Życie i działalność św. Benedykta oraz wpływ zakonu benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej. (E.3., E.4.)
- Rola Kościoła w życiu narodu Polskiego: (E.5.)
 - ✓ Chrzest Polski. Misja św. Wojciecha. Zjazd gnieźnieński. (E.5.)
 - ✓ Życie i męczeńska śmierć św. Stanisława ze Szczepanowa, patrona Polski. (E.5., F.2.)
 - ✓ Chrześcijaństwo w Polsce w czasach Jagiellonów. Rola królowej Jadwigi w krzewieniu wiary. (E.5., F.2.)
- Prześladowania chrześcijan współcześnie. (C.1.)
- Szacunek wobec wartości chrześcijańskich.

Wymagania

Uczeń:

- ukazuje działanie Boga w dziejach Kościoła i życiu wybranych świętych, (E.3.1., E.3.11.)
- wymienia i opowiada o życiu i śmierci męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, (E.3.2.)
- podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), (A.13.15.)
- wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w.,
- charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), (C.1.7.)
- opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań,
- wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), (E.1.7.)
- definiuje pojęcie inkulturacji,

- podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, (A.13.18.)
- podaje przykłady współczesnych „areopagów”,
- wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, (E.2.8.)
- charakteryzuje działalność misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy (święci Cyryl i Metody, św. Patryk), (E.4.1.)
- podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, (F.1.2.)
- opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, (A.13.18.)
- wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła, (F.1.1.)
- uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, (E.3.1., E.3.11.)
- definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni,
- prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, (D.2.3.)
- charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, (E.4.2.)
- omawia zakonne życie benedyktynów, (B.2.6.)
- uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy,
- omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, (E.3.3.)
- wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, (A.13.18.)
- omawia wydarzenia związane z przyjęciem chrztu przez Polskę, (E.5.1., E.5.9.)
- przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, (E.5.1.)
- wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, (E.5.1.)
- prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, (B.2.2., E.5.2., F.1.3.)
- wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, (A.13.18., E.5.2.)
- uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego, (E.5.1.)
- podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława ze Szczepanowa, (E.5.8.)
- charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, (E.5.3.)
- relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, (E.1.8.)
- uzasadnia, czym św. Stanisław zasłużył na miano patrona Polski, (B.2.2.)
- podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej, (B.2.2., E.5.8.)
- przedstawia historię chrześcijaństwa w Polsce za Jagiellonów, (E.5.4.)
- charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej. (A.13.18., E.5.4.)

Postawy

Uczeń:

- wyraża zainteresowanie życiem pierwszych chrześcijan oraz historią Kościoła w Polsce, (E.3.a., E.5.a.)
- podejmuje refleksję nad swoją relacją do Chrystusa w kontekście męczeństwa pierwszych chrześcijan, (E.1.g.)
- wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach, (A.2.d.)
- szuka wyjaśnienia napotkanych trudności w celu pogłębienia własnej wiary, (A.3.d.)
- odważnie przyznaje się do Chrystusa i Kościoła w każdym środowisku, (E.2.a., E.4.a.)
- poznaje i szanuje chrześcijańskie wartości, na których opiera się europejska cywilizacja, (A.1.d.)
- wyraża troskę o swój rozwój duchowy przez modlitwę i pracę na wzór św. Benedykta, (A.2.c., D.2.b.)
- troszczy się o pomnażanie dobra w świecie, (A.7.b.)
- prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej, (E.5.b.)
- oddaje cześć Patronom Polski przez udział w liturgii w dniu ich święta, (E.1.g.)
- stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem, (B.2.d., E.5.c.)
- wyraża troskę o rozwój swojej wiary, (A.2.b.)
- wyraża postawę odpowiedzialności za szerzenie wiary na wzór św. Jadwigi Królowej. (E.3.b., E.5.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis.

HISTORIA

Cywilizacje starożytne: narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

Średniowieczna Europa: przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku.

Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy: rola Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego.

Polska w okresie rozbicia dzielnicowego: najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami; rola władców piastowskich oraz Kościoła.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Wspólnoty narodowe i Ojczyzna: przejawy postawy patriotycznej młodego i dorosłego człowieka.

Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie: cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); przykłady działań wybitnych Polaków.

GEOGRAFIA

Geografia Europy: szacunek i zrozumienie innych kultur przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju.

VII. PRZEWODNICY W DRODZE DO SZCZĘŚCIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o duchowych przewodnikach, którzy są darem Boga w drodze do zbawienia (Maryja, Anioł Stróż, św. Stanisław Kostka, św. Faustyna).
- Ukazanie potrzeby powierzania się Bożemu Miłosierdziu.
- Zapoznanie z wartością duchową i patriotyczną Apelu Jasnogórskiego oraz obowiązkiem miłości Ojczyzny.
- Motywowanie do poznawania prawdy o sobie w dążeniu do świętości na wzór wybranych świętych oraz wytrwałej pracy nad sobą.

Treści

- Zadania Aniołów Stróżów i ich opieka jako przejaw Bożej opatrności. (A.11., D.1.)
- Święty Stanisław Kostka patron dzieci i młodzieży. (E.5., F.2.)
- Cechy potrzebne w osiągnięciu świętości.
- Formy szerzenia czci Bożego miłosierdzia. Życie i posłannictwo św. Faustyny Kowalskiej. (E.5., F.2.)
- Służba Bogu jest służbą Ojczyźnie. (E.1., E.5.)
- Duchowa i patriotyczna wartość „Apelu jasnogórskiego”. (D.1., E.5.)
- Jasna Góra – duchową stolicą Polski. (E.5.)

Wymagania

Uczeń:

- charakteryzuje istotę kultu Maryi, Anioła Stróża oraz św. Stanisława Kostki i św. Faustyny, (B.2.4.)
- charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka na podstawie tekstów biblijnych i wybranych świętych,
- uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej Opatrzności, (A.11.3.)
- układa modlitwę do Anioła Stróża, (D.1.2.)
- definiuje pojęcia: święty, patron, „ojczyzna”, Boże miłosierdzie, (A.10.1.)
- wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, (B.2.2., B.2.6. E.5.8.)
- uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany patronem dzieci i młodzieży, (E.1.8.)
- określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, (A.5.2.)
- omawia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny i jej rolę w szerzeniu czci Bożego Miłosierdzia, (D.2.3., E.5.8.)
- wymienia sposoby czci Bożego Miłosierdzia, (D.1.3.)
- wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, (A.10.4.)
- układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, (D.2.4.)
- wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, (E.1.1.)

- podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie z Ojczyznę, (E.1.2.)
- uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, (E.1.6.)
- uzasadnia słusność walki o dobro Ojczyzny,
- omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej,
- wyjaśnia znaczenie Apelu Jasnogórskiego dla Polaków. (D.1.3.)

Postawy

Uczeń:

- modli się do swojego Anioła Stróża,
- ufa Bożej Opatrzności, (A.11.f.)
- naśladowuje św. Stanisława Kostki w dążeniu do świętości, (A.2.c., E.5.c., F.2.e.)
- podejmuje pracę nad sobą jak św. Stanisław Kostka, (B.2.d.)
- angażuje się w szerzenie czci Bożego Miłosierdzia w swoim środowisku, (E.5.c.)
- z ufnością kieruje do Jezusa swoją modlitwę, (D.1.a.)
- okazuje bliźnim współczucie, przebaczenie i pomoc, (C.1.a.)
- okazuje wdzięczność tym, którzy oddali życie za Ojczyznę, (E.1.h.)
- modli się o pokój na świecie,
- modli się Apelem Jasnogórskim i zachęca bliskich do wspólnego odmawiania.

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Społeczna natura człowieka: przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; różne formy zachowań asertywnych.

Wspólnoty narodowe i Ojczyzna: przejawy postawy patriotycznej młodego i dorosłego człowieka.

Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie: cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); przykłady działań wybitnych Polaków.

VIII. WYDARZENIA ZBAWCZE

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o zbawczych wydarzeniach aktualizowanych w roku liturgicznym (Bożego planu zbawienia człowieka).
- Poszerzone zapoznanie z liturgią, tradycją i przesłaniem najważniejszych uroczystości, świąt i wydarzeń roku liturgicznego.
- Motywowanie do poszukiwania i zachowania chrześcijańskiego wymiaru świąt i wydarzeń związanych z rokiem liturgicznym oraz świadomego i aktywnego przeżywania ich w liturgii Kościoła.
- Kształtowanie postawy wytrwałości w odczytywaniu Bożych prawd i odkrywania ich na własnej drodze życia oraz motywowanie do w podążania za nimi.

Treści

- Aktualizacja zbawczych wydarzeń w roku liturgicznym. (B.2.)
- Struktura i znaczenie roku liturgicznego. (B.1.)
- Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego: (B.2.)
 - ✓ Różaniec: historia, Orędzie Matki Bożej z Fatimy, powierzanie siebie Bogu za pośrednictwem Maryi. (D.1., D.5.)
 - ✓ Wartość modlitwy za zmarłych: nadzieja zmartwychwstania w Chrystusie, grzebanie zmarłych jako uczynek miłosierdzia, formy modlitwy za zmarłych. (A.8., D.1.)
 - ✓ Adwent: świadome przygotowanie na przyjście Zbawiciela.
 - ✓ Boże Narodzenie: wcielenie Syna Bożego. (A.13.)
 - ✓ Uroczystość Objawienia Pańskiego: odczytywanie Bożych wskazówek. (A.13.)
 - ✓ Wielki Post: duchowa walka z pokusami. (A.7., C.2.)
 - ✓ Liturgia Wigilii Paschalnej: zmartwychwstanie Chrystusa celebrowane w liturgii. (A.6., A.13.)
 - ✓ Emaus. Spotkania ze Zmartwychwstałym: wydarzenia paschalne podstawą wiary i szczyt roku liturgicznego. (A.6., A.13.)
 - ✓ Zesłanie Ducha Świętego: symbole i dary Ducha Świętego. (A.14.)

Wymagania

Uczeń:

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina, (A.5.3., B.2.1.)
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, (B.2.2.)
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych, (A.10.6., B.2.3.)
- wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, (A.10.5.)

- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu, (B.2.4. A.10.6.)
- interpretuje teksty biblijne związane z poszczególnymi wydarzeniami roku liturgicznego, (B.1.5.)
- omawia historię różańca i wyjaśnia, na czym polega jego odmawianie, (D.1.3., D.5.1.)
- omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy,
- uzasadnia wartość modlitwy różańcowej, (D.5.3.)
- uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Jezusa i Jego Matki, (D.5.2.)
- podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest jednym z uczynków miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, (B.2.5.)
- uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, (A.8.1.)
- wskazuje, że modlitwa za zmarłych (Msza Święta, wypominki, modlitwa przy grobie, ofiarowanie odpustu) jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu, (A.8.3., A.8.4., A.8.5.)
- wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, (A.13.14.)
- omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, (A.5.4., A.13.10.)
- w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym, (A.13.11.)
- wyjaśnia, dlaczego przyście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, (A.5.4.)
- opowiada o kuszeniu Jezusa i charakteryzuje Jego postawę wobec kusiciela, (A.7.5.)
- opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), (A.6.1.)
- omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, (A.6.2., A.13.1., A.13.9.)
- wymienia symbole i dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie. (A.14.1., A.14.2.)

Postawy

Uczeń:

- pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne, (A.10.c.)
- angażuje się w obchody roku liturgicznego, (B.2.a.)
- dostrzega Boży plan zbawienia w wydarzeniach własnego życia, (B.2.c.)
- aktywnie włącza się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej lub innej celebracji w ciągu roku liturgicznego, (B.2.a., B.6.e., C.4.d.)
- kształtuje swoje życie na wzór Jezusa i Maryi, (D.5.a.)
- łączy modlitwę różańcową z codziennym życiem, (D.5.c.)
- przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu i Maryi, (D.5.b.)
- wierzy w zmartwychwstanie umarłych, (A.8.a.)
- modli się za bliskich zmarłych i ofiarowuje odpust w ich intencji, (A.8.c., A.8.d.)

- z ufnością prosi Jezusa o pomoc w walce ze złem, (A.7.e., C.9.a.)
- wierzy w zmartwychwstanie Chrystusa, (A.6.a.)
- broni chrześcijaństwa, używając argumentów za zmartwychwstaniem Jezusa, (A.6.b.)
- stara się przeżywać liturgię jako osobiste spotkanie z Chrystusem Zmartwychwstałym, (A.13.a.)
- wyraża gotowość współpracy z Duchem Świętym w rozwoju swojej wiary. (A.14.a., A.14.b., B.5.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.

MUZYKA i PLASTYKA

Przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Edukacja zdrowotna: dobieranie i demonstrowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej istotnych dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); współtworzenie warunków środowiskowych i społecznych korzystnych dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.).

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: szacunek do członków rodziny i wyrażenie im wdzięczności; składanie życzeń z okazji rodzinnych uroczystości, uprzejmość i uczynność każdego dnia; rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, wychowanie patriotyczne, religijne, moralne; wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu; zasady *savoir vivre* wobec gości i najbliższych członków rodziny.

Klasa 6

Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno

I. ODKRYWAM PIĘKNO

Cele katechetyczne

- Ukazanie piękna wiary jako daru i zadania otrzymanego od Boga.
- Wyjaśnienie, że wątpliwości religijne są doświadczeniem w procesie rozwoju wiary.
- Motywowanie do umacniania i pogłębiania swej wiary, by osiągnąć duchowe piękno.

Treści

- Troska o duchowe (moralne) piękno i jego rozwój drogą do szczęścia w życiu człowieka. (A.1.)
- Wiara i jej wartość w życiu człowieka (nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna). (A.1., A.2.)
- Wiara jako łaska – dar i zadanie. (A.3.)
- Skład Apostolski. Symbole wiary. (A.4.)
- Główne prawdy wiary.
- Wiara jako relacja Bóg – człowiek. (C.4.)
- Trudności i niebezpieczeństwa na drodze wiary. (A.3.)
- Grzechy przeciw wierze (C.4.)
- Wiara naturalna i religijna (nadprzyrodzona).
- Przykazanie miłości. Jego realizacja jako wyraz głębokiej wiary i źródło sensu życia. (A.1., A.10.)
- Istota Trójcy Świętej. (A.5.)
- Boża Opatrzność. Bóg ma swoich planach koniec świata. (A.11.)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga i osobistą relacją z Nim, (A.3.1., A.3.2.)
- definiuje pojęcie wiary, (A.2.1.)
- wymienia cechy wiary i przyporządkowuje je odpowiednim tekstom biblijnym, (A.3.3.)
- wymienia główne prawdy wiary,
- wyjaśnia poszczególne artykuły Składu Apostolskiego, (A.4.1.)
- uzasadnia, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią,
- rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną),
- uzasadnia, że wiara pomaga w rozwoju duchowego piękna i czyni człowieka szczęśliwym, (A.1.5.)

- określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia), (C.4.2.)
- wyjaśnia treść przykazania miłości, (A.10.1.)
- uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka, (C.4.1.)
- uzasadnia, że głęboka wiara jest realizacją przykazania miłości Boga, (C.4.1.)
- wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie św. Piotra i osób żyjących współcześnie (A.2.5.)
- przytacza argumenty za odrzuceniem ateizmu, (A.2.6.)
- uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych, (A.3.4.)
- definiuje pojęcia: opatrzność Boża, apokalipsa, (A.11.3., A.10.1.)
- omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, (A.13.17.)
- podaje prawdę, że Bóg ma w swoich planach koniec świata, (A.8.6.)
- wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem, (E.3.1.)
- uzasadnia, że człowiek najlepiej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy czasu.

Postawy

Uczeń:

- wzbudza akt wiary, (A.6.c.)
- z zaangażowaniem podejmuje refleksję nad wskazanymi tekstami biblijnymi, (A.3.e., A.13.b.)
- jest odpowiedzialny za rozwój swojej wiary, (A.2.b.)
- samodzielnie szuka sposobów umacniania swej wiary, (A.2.a., A.2.b.)
- daje świadectwo wiary, (E.2.a.)
- troszczy się o rozwój duchowego piękna w swoim życiu, (A.1.b., C.2.d.)
- wyraża chęć rozmowy o swoich wątpliwościach dotyczących wiary, (A.3.d.)
- szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania, (A.2.c.)
- przyjmuje porażki i sukcesy, trudności i radości życia codziennego w postawie zaufania Bożej opatrzności. (A.10.d., A.11.f.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Życie jako fundamentalna wartość: życie jako wartość.

II. PISMO ŚWIĘTE W ŻYCIU CHRZEŚCIJANINA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy, że Pismo Święte jest księgą bosko-ludzkiej, przekazującą zbawcze prawdy oraz dziełem literackim.
- Przekazanie informacji na temat duchowego i literackiego piękna Biblii (język – tekst oryginalny i przekłady, wybrane zasady interpretacji, teksty modlitewne, Księga Psalmów) oraz istoty Tradycji.
- Motywowanie do odkrywania piękna przesłania Pisma Świętego w oparciu o właściwe zasady interpretacji oraz z wykorzystaniem osiągnięć współczesnej techniki.

Treści

- Biblia księgą wiary. (A.5., A.10.)
- Pismo Święte księgą modlitwy. (D.2.)
- Pismo Święte dziełem literackim. (A.9.)
- Języki Biblii – tekst oryginalny i przekłady Pisma Świętego. (A.9.)
- Wybrane postaci biblijne jako wzory modlitwy (Jakub, Dawid, Jonasz, Jezus). (A.13., D.2.)
- Pismo Święte jako pomoc w pokonywaniu trudności na modlitwie. (D.4.)
- Psalmi wzorem modlitwy prośby, dziękczynienia, uwielbienia i przeproszenia Boga. (D.1., D.2.)
- Sposoby wykorzystania nowych technologii w modlitwie i życiu religijnym.

Wymagania

Uczeń:

- definiuje pojęcie „Biblia”. (A.9.1.)
- wymienia nazwy Biblii, etapy jej powstawania i autorów poszczególnych ksiąg, (A.9.2.)
- określa, co to jest kanon Pisma Świętego, (A.10.1.)
- określa, czym jest Tradycja Kościoła,
- wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, (A.5.1.)
- charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją, (A.10.2.)
- wymienia wybrane gatunki literackie stosowane w Biblii i przyporządkowuje je do wybranych fragmentów, (A.9.4., A.9.5.)
- uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych, (A.9.6.)
- przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej, (A.13.19.)
- podaje, w jakich językach napisano Biblię i wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia,
- wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe,
- potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki,

- wymienia rodzaje modlitw zawarte w Piśmie Świętym (uwielbienie, dziękczynienie, przebłaganie, prośba), (D.1.3.)
- podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, (D.2.1.)
- uzasadnia, dlaczego warto korzystać z Pisma Świętego w modlitwie osobistej, (A.10.7.)
- wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw, (D.2.1., D.2.4.)
- wymienia i omawia trudności jakie napotyka podczas modlitwy, (D.4.1.)
- wskazuje sposoby przezwycięzania trudności w modlitwie, (D.4.2.)
- wyjaśnia pojęcie: psalm, (A.10.1.)
- podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie oraz wskazuje programy telewizyjne i radiowe o tematyce religijnej, (F.2.1.)
- omawia treść poznanych psalmów Dawida, (A.11.5.)
- w oparciu o psalmy formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby, (D.2.4.)

Postawy

Uczeń:

- wierzy w prawdy zawarte w Objawieniu Bożym, (A.10.a.)
- podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem, (A.10.b., A.10.e.)
- wierzy, że przez Pismo Święte Bóg przemawia do człowieka, (A.5.a., A.9.a., A.10.a.)
- okazuje szacunek dla Ksiąg świętych i tekstów biblijnych, (A.11.a.)
- odkrywa wskazówki dla własnego życia w Piśmie Świętym, (A.5.b., A.9.b.)
- uwzględnia wskazania Kościoła dotyczące lektury i objaśniania Pisma Świętego, (A.9.d.)
- wyraża radość z poznawania Boga poprzez Pismo Święte wydane w języku ojczystym,
- modli się tekstami z Pisma Świętego, (A.11.c.)
- samodzielnie układa modlitwy (psalm) i z zaangażowaniem modli się nimi, (D.1.c., D.2.a.)
- wskazuje, w jaki sposób korzysta z katolickich mediów.

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: niektóre gatunki literackie, środki stylistyczne i ich funkcje; interpretacja tekstów; znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne;

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych, podziękowanie.

JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

Słownictwo religijne, tekstów biblijnych i modlitw.

III. HISTORIA ZBAWIENIA: KRÓLOWIE I PROROCY

Cele katechetyczne

- Ukazanie najważniejszych wydarzeń Starego Testamentu jako realizacji Bożego planu zbawienia.
- Przekazanie informacji na temat piękna Bożego prowadzenia wybranych postaci starotestamentalnych od Dawida do czasu działalności Jana Chrzciciela i ich roli w historii zbawienia.
- Kształtowanie postawy odpowiedzi na miłość Boga.
- Motywowanie do wiernego i konsekwentnego podejmowania życiowych zadań dla ukazania piękna Bożej mądrości.

Treści

- Wydarzenia, postaci i ich rola w historii zbawienia: (A.11., D.2., F.2.)
 - ✓ Dawid – pasterz i król.
 - ✓ Salomon – mądrość jako dar Boga. (A.1.)
 - ✓ Powołanie i misja proroków:
 - Elizeusz – wzmocnienie wiary w jedynego Boga. (A.3.)
 - Jonasz – istota miłosierdzia Bożego.
 - Izajasz – proroctwa mesjańskie.
 - Jeremiasz – nowe przymierze, nawrócenie oraz miłość do Ojczyzny. (E.1.)
 - Daniel – wierność Bożemu prawu i tradycjom religijnym.
 - ✓ Niewola babilońska.
 - ✓ Machabeusze – wartość męczeństwa za wiarę; powstanie machabejskie.
 - ✓ Hiob – ufność w dobroć Boga oraz cierpliwość i wytrwałość w cierpieniu. (C.1.)
 - ✓ Jan Chrzciciel – gotowość na przyjście Chrystusa; sytuacja polityczna Izraela przed narodzeniem Chrystusa. (A.12.)

Wymagania

Uczeń:

- przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: pierwsi królowie, niewola babilońska, powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa, (A.11.1.)
- prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia Dawida, Salomona, Elizeusza, Jonasza, Izajasza, Jeremiasza, Daniela, braci machabejskich, Hioba i Jana Chrzciciela, (A.11.2., A.11.4., D.2.1.)
- potrafi wykazać różnice między Bożym a ludzkim patrzeniem na człowieka,
- podaje definicje: mądrość, prorok i proroctwo, męczennik, (A.11.3.)
- wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, (A.5.2.)
- potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, (C.1.3.)
- uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, o którą trzeba się starać (A.13.16.)

- w oparciu o postacie biblijne podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, (A.10.5.)
- podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, (A.5.3., A.10.5.)
- wyjaśnia istotę miłosierdzia Bożego, (A.10.1.)
- uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia,
- wymienia grzechy cudze, (A.7.2.)
- uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie,
- uzasadnia konieczność dobrego przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, (C.4.6.)
- wyjaśnia, że trudności w wierze są mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem, (A.3.4.)
- wymienia cechy dojrzałej wiary i wyjaśnia proces jej rozwoju,
- uzasadnia wartość i potrzebę ufnej modlitwy,
- wymienia wartości, które są ważniejsze niż życie ludzkie (bracia machabejscy), (A.13.16., A.1.3.)
- uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, wieczności, (C.1.4.)
- podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę, (A.13.15.)
- wskazuje, czego uczy nas Hiob swoim cierpieniem, (C.1.6.)
- uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, (A.13.16.)
- wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, (C.1.7.)
- podaje przykłady wątków o cierpieniu w literatury pięknej, (A.11.5.)
- wymienia różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem, (A.12.2.)
- uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie. A.12.2.

Postawy

Uczeń:

- pogłębia swoją relację z Bogiem, naśladując postaci biblijne (Dawid, Salomon, Elizeusz, Jonasz, Izajasz, Jeremiasz, Daniel, bracia machabejscy, Hiob i Jan Chrzciciel), (A.11.d.)
- stara się rozpoznawać i rozwijać w sobie pozytywne cechy charakteru, (C.1.a.)
- dokonuje mądrych, zgodnych z wolą Bożą wyborów, (A.7.c.)
- rozwija dar mądrości poprzez modlitwę i systematyczną naukę, (D.2.a.)
- wykazuje odwagę, by mówić o Bogu i bronić wiary w swoim środowisku, (A.5.d.)
- dostrzega działanie Boga w codziennym życiu, (A.13.e.)
- podejmuje decyzję nawrócenia, powierzając się Bożemu miłosierdziu, (A.4.a.)
- ze skruchą i żalem przystępuje do sakramentu pokuty i pojednania, (A.7.c.)
- spotyka się z Jezusem podczas Mszy Świętej, (A.4.a.)
- systematycznie modli się i spełnia dobre uczynki, aby dobrze przygotować się do spotkania z Jezusem, (C.1.a., D.2.b.)
- prezentuje postawę miłości do Ojczyzny, modli się za nią, (E.1.h.)
- podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary,

- stara się podtrzymywać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem, w szczerzej modlitwie omawia z Nim swoje plany i decyzje, (A.3.c.)
- ufa Bogu i szuka Jego bliskości w trudnych sytuacjach, (A.5.b., D.4.b.)
- dba o zachowanie chrześcijańskich tradycji, (A.10.c.)
- modli się za prześladowanych chrześcijan i jest gotowy do obrony swobody wyznawania wiary, (C.2.a., E.1.g.)
- angażuje się w pomoc ludziom chorym, (C.1.c., C.8.c.)
- modli się o wytrwałość i cierpliwość w znoszeniu cierpienia i choroby dla siebie lub innych, (C.1.d.)
- wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach. (A.1.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: niektóre gatunki literackie, środki stylistyczne i ich funkcje; znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; interpretacja tekstów; wartości w utworze oraz wartości ważne dla bohatera.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.

HISTORIA

Cywilizacje starożytne: cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela); charakterystyka religii starożytnego Izraela; różnica między politeizmem a monoteizmem.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Prawa człowieka: godność człowieka – podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; przeciwstawianie się zjawiskom braku tolerancji wobec różnych mniejszości.

Wspólnoty narodowe/etniczne i Ojczyzna: przejawy postawy patriotycznej młodego i dorosłego człowieka; różne tożsamości społeczno-kulturowe i ich współlistnienie

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kompetencje społeczne: zasady podporządkowania się decyzjom sędziego; właściwie zachowanie w sytuacji zwycięstwa i porażki.

IV. SPOTKANIE Z JEZUSEM MIŁOSIERNYM: SAKRAMENT POKUTY I POJEDNANIA, NAMASZCZENIE CHORYCH

Cele katechetyczne

- Ukazanie piękna Bożego miłosierdzia.
- Przybliżenie istoty i wartości sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych w codzienności chrześcijanina.
- Pogłębienie i poszerzenie wiedzy na temat znaczenia sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych w otwieraniu się na miłość Boga i współpracy z Jego łaską.

- Kształtowanie potrzeby ciągłego nawracania się i otwierania na miłosierdzie Boga przez przyjmowanie sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii w osiągnięciu duchowego piękna.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za los chorych i starszych członków rodziny.

Treści

- Sakramenty – ich podział, sens i cel. Liturgia poszczególnych sakramentów. (B.3.)
- Przesłanie tekstów liturgicznych odnoszących się do sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych (B.3.)
- Rola kapłana i znaczenie gestów podczas udzielania sakramentu pokuty i namaszczenia chorych (B.1.)
- Sens i skutki sakramentu pokuty i pojednania. (B.7.)
- Biblijne podstawy sakramentu pokuty i pojednania.
- Znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych. (B.8.)
- Pokuta i pojednanie oraz namaszczenie chorych jako sakramenty uzdrowienia. (B.7. C.1.)
- Miłosierdzie Boże a sprawiedliwość. (A.13.)
- Formy kultu miłosierdzia Bożego i obietnice związane z nimi.
- Obowiązki wobec osób chorych i starszych w rodzinie. (C.1.)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest sakrament, (B.3.1.)
- omawia podział sakramentów, sposób ich udzielania i znaki im towarzyszące, (B.3.1., B.3.4.)
- uzasadnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem, (B.3.1.)
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego na podstawie przypowieści o miłosiernym ojcu oraz miłosiernym Samarytaninie, (A.5.2., A.13.13.)
- wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty, (B.7.1.)
- omawia przebieg sakramentu pokuty, (B.7.2.)
- omawia wybrane teksty biblijne i liturgiczne oraz nauczania Kościoła odnoszące się do sakramentu pokuty, (B.3.2.)
- wymienia konsekwencje wynikające z sakramentu pokuty, (B.3.3., B.7.4.)
- wymienia warunki sakramentu pokuty i podaje przykłady, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego, (B.7.3.)
- wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania w życiu chrześcijańskim, (B.7.5.)
- uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania, (B.7.6.)
- wyjaśnia rolę kapłana i znaczenie gestów podczas udzielania sakramentu pokuty, (B.1.4., B.3.4.)

- wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią, (B.6.4.)
- określa wartość i sens cierpienia, (A.1.3.)
- określa, co to jest sakrament namaszczenia chorych, (B.8.1.)
- omawia wybrane teksty biblijne i liturgiczne odnoszące się do sakramentu namaszczenia chorych, (B.3.2.)
- wyjaśnia znaczenie gestów kapłana podczas udzielania sakramentu namaszczenia chorych, (B.1.4., B.3.4.)
- wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych, (B.8.2.)
- wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, (C.1.5.)
- wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczenia chorych jest sakramentem uzdrowienia, (B.3.3., C.1.6.)
- opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, (A.13.14., C.1.7.)
- uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, (B.8.2.)
- podaje formy kultu miłosierdzia Bożego i wyjaśnia obietnice z nimi związane, (D.1.3.)
- charakteryzuje sanktuarium w Łagiewnikach jako stolicę kultu miłosierdzia Bożego.
- uzasadnia, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami. (A.13.14.)
- wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych oraz instytucje wspierające rodzinę. (C.1.8., C.5.6.)

Postawy

Uczeń:

- umacnia swoją więź z Chrystusem przez przyjmowanie sakramentów i rozwijanie ich owoców, (A.3.e., B.3.a., B.3.c.)
- wierzy w obecność Boga Miłosiernego przebaczonego grzechy w sakramencie pokuty, (B.7.a.)
- właściwie wypełnia warunki sakramentu pokuty i pojednania, (B.7.b., B.7.d.)
- wyraża gotowość przemiany życia przez regularną spowiedź, (B.3.b., B.7.c.)
- wyraża postawę uczenia się miłości przez korzystanie ze znaków sakramentalnych, (B.7.a.)
- wierzy w moc sakramentu namaszczenia chorych, (B.8.a.)
- jest gotowy nieść pomoc osobie cierpiącej przez rozmowę i zachętę do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych, (B.8.b.)
- pomaga potrzebującym, (C.1.c.)
- modli w intencji chorych,
- troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie, (A.1.c., A.1.f.)
- ze czcią i ufnością modli się wykorzystując formy kultu miłosierdzia Bożego. (B.1.b., D.1.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych.

Lektury: wybrane przypowieści ewangeliczne – o miłosiernym Samarytaninie.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Społeczna natura człowieka: zasady komunikowania się; sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;

Rodzina: rola rodziców i osób starszych w rodzinie; prawa i obowiązki dzieci w rodzinie.

Prawa człowieka: godność człowieka – przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: typy struktury rodziny – wielopokoleniowa.

Życie jako fundamentalna wartość: szacunek dla ludzkiego ciała; osoby z niepełnosprawnością jako wartościowi partnerzy w rodzinie; troska o osoby chore i umierające; pamięć o zmarłych, współtowarzyszenie bliskim w przeżywaniu żałoby.

V. MOJE WARTOŚCI

Cele katechetyczne

- Poszerzenie i pogłębienie wiadomości o zasadach moralnych zawartych w przykazaniach Bożych IV–X.
- Ukazanie wartości i piękna życia oraz konieczności jego ochrony.
- Kształtowanie wewnętrznego przekonania o słuszności Bożych zasad moralnych.
- Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar każdego ludzkiego życia.
- Motywowanie do odkrywania piękna wartości życia we wszystkich jego sferach.

Treści

- Zasady moralne zawarte w IV–X przykazaniach Bożych. (C.2., C.3., C.9.)
- Wartość ludzkiego życia i konieczność jego obrony w każdym jego etapie. Życie – święty dar Boga. (A.1., C.2., C.5.)
- Postawy ochrony życia i jego wartości aż do naturalnej śmierci (aborcja, adopcja duchowa, eutanazja, kara śmierci, hospicjum). (C.2., C.3., C.6.)
- Miłość jako podstawa poszanowania ludzkiego życia oraz konsekwencje odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej). (A.1.)
- Właściwe relacje w rodzinie. (E.1.)
- Wartość autorytetu i posłuszeństwa wobec rodziców i opiekunów. (C.3., C.5., E.1.)
- Chrześcijańskie zasady etyki seksualnej. Wartość czystości. (C.2., C.5.)
- Odkrywanie sensu życia i jego wartości przez akceptację siebie jako mężczyzny lub kobiety. (A.1.)
- Właściwe rozumienie tolerancji, akceptacji i miłości. (C.10.)
- Życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga. Problem samobójstwa. (A.1., C.1., C.2., C.3., C.5.)

Wymagania

Uczeń:

- uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, (C.2.2.)
- wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, (C.3.5.)
- uzasadnia, że przykazania bronią człowieka przed krzywdą, (C.3.3.)
- charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, (C.3.5.)
- wyjaśnia, czym jest „wartość”, (C.2.1.)
- wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, (A.1.3.)
- wymienia zagrożenia ludzkiego życia w poszczególnych jego etapach (od poczęcia do naturalnej śmierci) i wymiarach (fizycznym, psychicznym i duchowym), (A.7.4., C.5.3., C.6.1.)
- podaje przykłady działań na rzecz ochrony swojego życia i zdrowia (w sferze duchowej i fizycznej), (C.5.7.)
- uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), (C.1.2., C.2.2.)
- wyjaśnia, czym jest dar życia, (C.5.2.)
- podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, (C.5.4.)
- podaje sposoby ratowania dzieci nienarodzonych, (C.5.4.)
- wymienia skutki aborcji w życiu kobiety i mężczyzny, (A.7.4., C.6.2.)
- wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja, (C.6.3.)
- wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka,
- definiuje pojęcia: aborcja, eutanazja, kara śmierci, (C.6.2.)
- wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji, (A.13.14.)
- wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, (C.1.8., C.5.6.)
- omawia stanowisko Kościoła na temat kary śmierci, (C.6.2., C.6.4.)
- wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności, (C.5.4.)
- wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego funkcjonowania, (C.5.6., C.6.3., F.2.3.)
- wyjaśnia, czym jest miłość, (C.10.2.)
- wymienia sposoby przeżywania miłości w rodzinie, (C.10.3.)
- definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, (C.10.3.)
- opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, poświęceniu i przebaczeniu, (C.1.4., C.10.3.)
- interpretuje treść IV przykazania Bożego, (C.5.1.)
- formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, (C.5.1.)
- uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, (C.1.4., C.5.1.)

- podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie w rodzinie, (E.1.1., E.1.5.)
- wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość, (A.7.4.)
- wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą,
- omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, (C.5.9.)
- podaje prawdę, że Bóg uzdolnił mężczyznę i kobietę do przekazywania życia, (C.5.11.)
- charakteryzuje życie zniewolone pożądlivością i postawę czystego serca, (A.7.4., C.5.9., C.5.10.)
- uzasadnia, że wstyd chroni ludzką godność i ma pozytywną rolę w relacjach międzyludzkich, (C.5.9.)
- uzasadnia, że okres dojrzewania jest czasem przygotowania do bycia ojcem lub matką, (C.5.8.)
- wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności, (A.7.4., C.5.8.)
- uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej, (C.5.9.)
- definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska,
- podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, (C.1.4.)
- omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorzeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół,
- przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu, (C.5.14.)
- podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka, (A.7.4.)
- wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu, (C.1.6.)
- wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, (C.5.6.)
- charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga, (C.2.4., C.5.2., C.5.3.)
- wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemów. (A.8.3., C.6.1.)

Postawy

Uczeń:

- wypełnia Boże przykazania w relacji do ludzi, (A.11.g., C.3.a., C.8.a.)
- dąży do dobra i sprzeciwia się wobec zła, (A.11.g., C.3.b.)
- wyraża szczerą skruchę z powodu obrażania Boga i wyrządzonej ludziom krzywdy, (C.3.a.)
- dziękuje Bogu za dar każdego ludzkiego życia, (C.5.b.)
- troszczy o ludzkie życie i zdrowie na każdym jego etapie i wymiarze (fizycznym, psychicznym i duchowym), (A.1.c., C.5.c., C.5.d.)
- dokonuje moralnej oceny aborcji, eutanazji i kary śmierci, (C.6.a.)

- broni życia od poczęcia, modli się w intencji dzieci nienarodzonych, (C.6.b., C.1.b.)
- jest gotowy nieść pomoc kobietom odrzucającym macierzyństwo przez rozmowę i zachętę do podjęcia trudu urodzenia i wychowania dziecka, (C.1.a.)
- szanuje człowieka i jego godność do chwili naturalnej śmierci, (A.1.c., C.6.a.)
- podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasu osobom starszym i chorym, (B.4.c., C.6.b.)
- przyjmuje postawę otwartości na uczenie się miłości w rodzinie, (A.1.e., E.1.b.)
- wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) i rodziny jako szkoły miłości, (A.11.g., C.5.a.)
- podejmuje działania w zakresie wychowania siebie do czystości, (B.4.c., C.5.e.)
- wyraża akceptację dla swojej płci i szacunek wobec płci przeciwnej, (B.4.c., C.5.f.)
- podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądliwości i kontroli swoich pragnień, (C.5.g., E.1.b.)
- dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego), (A.7.c., C.1.b., E.1.b., E.1.d.)
- współczuje i pomaga osobom w sytuacjach po ludzku beznadziejnych, (C.1.c., C.1.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Spółeczna natura człowieka: człowiek istotą społeczną; znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); zasady komunikowania się;

Rodzina: rodzina jako grupa społeczna; rola rodziców i osób starszych w rodzinie; wartości ważne dla rodziny; wpływ, jaki rodzina wywiera na dzieci; prawa i obowiązki dzieci w rodzinie.

Prawa człowieka: godność człowieka: podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka.

BIOLOGIA

Układ nerwowy: sposoby radzenia sobie ze stresem.

Rozmnażanie i rozwój: etapy rozwoju przedurodzeniowego człowieka (zygota, zarodek, płód) i wyjaśnia wpływ różnych czynników na rozwój zarodka i płodu.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Seksualność człowieka: odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację; związek istniejący pomiędzy aktywnością seksualną a miłością i odpowiedzialnością; problemy związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej; argumenty; przyczyny, skutki i profilaktyka przedwczesnej inicjacji seksualnej; różnice pomiędzy edukacją a wychowaniem seksualnym

Życie jako fundamentalna wartość: planowanie dzietności rodziny; odpowiedzialne rodzicielstwo.

VI. DZIEJE KOŚCIOŁA

Cele katechetyczne

- Zapoznanie z najważniejszymi wydarzeniami z historii Kościoła w świecie i w Polsce od XI do XVIII w. (rozłam Kościoła na Wschodni i Zachodni, rozwój ośrodków naukowych średniowiecznej Europy, Reformacja i reforma katolicka. Sobór Trydencki, Polska krajem tolerancji religijnej, Unia brzeska).
- Ukazanie piękna wiary na tle przemian zachodzących w historii świata oraz życia i roli wybranych świętych w historii Kościoła od XI do XVIII w.
- Kształtowanie poglądu na znaczenie i wartość reform chrześcijaństwa.
- Motywowanie do odpowiedzialnego poznawania historii Kościoła.
- Budzenie motywacji do troski o rozwój piękna swojej wiary i tolerancji w stosunku do ludzi innych wyznań.

Treści

- Rozłam w Kościele. Schizma wschodnia. (E.3.)
- Spór o ewangeliczne ubóstwo. Aktualność idei franciszkańskiej. Życie i działalność św. Franciszka z Asyżu i św. Dominika. (E.3., E.4.)
- Działalność naukowych ośrodków średniowiecznej Europy – uniwersytety. Wybitne postaci tego okresu (św. Tomasz z Akwinu, M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki). (E.3., E.5.)
- Rzeczpospolita Obojga Narodów. Polska krajem tolerancji religijnej. (E.3., E.5.)
- Reformacja i reforma katolicka. Sobór Trydencki. Działalność św. Karola Boromeusza i św. Ignacego Loyoli. (E.3., E.4.)
- Podstawy ekumenizmu. (E.2., E.3.)
- Unia brzeska. Rola św. Andrzeja Boboli, (E.5.)

Wymagania

Uczeń:

- definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew,
- wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni,
- wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym,
- charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego,
- definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta,
- charakteryzuje działalność zakonów żebraczych (franciszkanie i dominikanie) i ich założycieli, (A.13.18., E.3.3.)
- wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, (E.4.2.)
- uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, (B.2.6.)
- wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, (A.13.18.)

- przedstawia znaczenie Kościoła dla rozwoju szkolnictwa w wiekach XVI–XVIII (kolegia jezuickie i bracia szkolni), (E.3.7.)
- prezentuje dorobek św. Tomasza z Akwinu,
- podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie,
- przedstawia rolę Kościoła w nauce i sztuce renesansu europejskiego, (E.3.4.)
- podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie, (C.1.5.)
- wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce,
- wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce,
- ukazuje wartość tolerancji religijnej, (F.3.a.)
- wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azyłem heretyków”, (E.5.5.)
- opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, (E.5.5., E.5.10.)
- podaje, czym jest sobór, (E.2.8.)
- wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Zachodnim,
- wymienia przyczyny reformacji i reformy katolickiej, (E.3.6.)
- podaje datę Soboru Trydenckiego i wymienia główne postanowienia, (E.3.6.)
- wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo,
- charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego i jego wewnętrzne próby odnowy,
- omawia działanie reformatorów katolickich (św. Karol Boromeusz św. Ignacy Loyola) oraz założycieli nowych Kościołów reformacji, (E.3.6., E.4.2.)
- charakteryzuje ruch ekumeniczny, (E.5.10.)
- omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwinizmu, (E.2.5.)
- wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r., (E.5.6.)
- podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli,
- wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego,
- charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, (E.5.10.)
- opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekryty carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie). (C.1.5.)

Postawy

Uczeń:

- wyraża szacunek i postawę tolerancji względem ludzi innych wyznań, (A.2.d.)
- włącza się w działania ekumeniczne Kościoła,
- docenia wartość kultury prawosławia,
- modli się w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan, (D.3.a.)
- uczestniczy w kwestach na cele charytatywne i chętnie dzieli się z ubogimi, (E.1.f., E.4.a., F.2.e.)
- modli się za osoby życia konsekrowanego, (E.4.b.)
- szuka kompetentnej pomocy w rozwiązywaniu wątpliwości w wierze, (A.3.d.)

- angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary, (A.4.a.)
- wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osiągnięcia i wartości Kościołów reformacji, (E.3.a.)
- wyraża troskę o jedność w swoim środowisku, (C.1.a.)
- wyraża krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką, (C.1.b., E.3.b.)
- modli się o światły umysł i głęboką wiarę, (A.4.a.)
- wyraża przekonanie, że rozum potrzebuje wiary dla lepszego poznania rzeczywistości, (A.2.a.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów.

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis.

HISTORIA

„Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim: charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; przyczyny i następstwa reformacji; działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina; okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego; cele zwołania soboru trydenckiego i reforma Kościoła katolickiego; obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Sprawy międzynarodowe: propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie.

GEOGRAFIA

Geografia Europy: szacunek i zrozumienie innych kultur przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju.

VII. PRZEWODNICY W DRODZE DO SZCZĘŚCIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie piękna duchowych przewodników na drodze życia i świętości (Maryja, Michał Archanioł, św. Teresa od Dzieciątka Jezus, św. Wincentego a Paulo, św. Jan Bosko).
- Budzenie wrażliwości na ubóstwo najbiedniejszych (materialne i moralne). Motywowanie do angażowania się w pomoc potrzebującym.
- Kształtowanie postawy pracy nad sobą w osiągnięciu duchowego piękna na wzór wybranych świętych.
- Motywowanie do pogłębiania osobistej pobożności maryjnej.

Treści

- Święty Michał Archanioł – potężny obrońca w walce ze złym duchem. (A.7., A.11.)
- Święta Teresa z Lisieux – dziecięca ufność do Boga. (D.1., E.4.)
- Święty Wincenty a Paulo – działalność na rzecz najbiedniejszych. (E.4.)

- Święty Jan Bosko – wytrwałość w pokonywaniu trudnościach życiowych. (E.4.)
- Apostolski wymiar życia rodziny chrześcijańskiej. (E.1., F.2.)
- Boże Macierzyństwo, Wieczyste Dziewictwo, Niepokalane Poczęcie – dogmaty maryjne. (A.13.)
- Przykłady kultu maryjnego w różnych krajach. (D.1.)

Wymagania

Uczeń:

- opowiada o życiu wybranych świętych charakteryzuje istotę kultu Maryi, Michała Archanioła oraz świętych: Teresy od Dzieciątka Jezus, Wincentego a Paulo, Jana Bosko, (B.2.4.)
- charakteryzuje rolę, jaką wyznaczył Bóg Michałowi Archaniołowi, (A.7.d.)
- uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła, (A.7.5.)
- mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, (D.1.2.)
- podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów,
- rozpoznaje obraz przedstawiający Michała Archanioła, wskazując jego atrybuty,
- definiuje pojęcia: świętość, „mała droga św. Teresy od Dzieciątka Jezus”, (B.2.6.)
- podaje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus i charakteryzuje tzw. „małą drogę”, (D.2.3., E.4.1.)
- wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, (E.1.8.)
- opowiada o misji Zgromadzenia Księża Misjonarzy – lazarystów oraz Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, (E.3.5.)
- wyjaśnia, dlaczego posługa najbiedniejszym była próbą charakteru dla św. Wincentego a Paulo,
- podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, w które może się zaangażować, (C.8.3., F.2.3.)
- charakteryzuje sytuację społeczną XIX-wiecznych Włoch,
- wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, (C.5.6., E.4.2.)
- uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej i duchowej,
- wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, (C.5.6.)
- uzasadnia, kiedy trudności życia w dzieciństwie mogą być przygotowaniem do spełniania misji w dorosłości, (C.1.4.)
- podaje przykłady świadczenia o Chrystusie w ramach rodziny, (E.1.8., F.2.4.)
- na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin, (F.1.3.)
- wymienia chrześcijańskie elementy rodzinnego świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka...), (D.2.3.)
- podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie, (D.1.2., E.1.8.)
- wymienia najbardziej znane tytuły Maryi,

- podaje nazwy dogmatów maryjnych (Boże Macierzyństwo, Wieczyste Dziewictwo, Niepokalane Poczęcie) i je wyjaśnia, (A.13.12.)
- charakteryzuje uroczystości i święta maryjne oraz miesiące jej poświęcone, (B.2.2.)
- wskazuje w Piśmie Świętym teksty wprost mówiące o Maryi i odnoszące się do Niej proroctwa, (A.13.11.)
- podaje przykłady kultu maryjnego w różnych krajach, (B.2.4.)
- charakteryzuje postawę Maryi wobec Bożego słowa. (A.13.11.)

Postawy

Uczeń:

- modli się przez wstawiennictwo Michała Archanioła, (A.7.e., D.1.a.)
- podejmuje walkę z pokusami w swoim życiu, (A.7.e.)
- wyraża miłość i zaufanie do Boga, (A.5.d.)
- sumiennie wykonuje swoje obowiązki, (A.1.d.)
- naśladuje cechy charakteru św. Wincentego a Paulo, A.2.c., B.2.d.)
- w miarę swoich możliwości angażuje się w pomoc potrzebującym, (A.1.f., C.10.b., E.1.f.)
- ufa Bogu trudnych sytuacjach i kształtuje w sobie postawę wytrwałości, (B.2.d.)
- spełnia uczynki miłości oraz praktyki religijne, dając tym dobry przykład swoim bliskim, (A.1.f.)
- angażuje się w działalność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństwo, (A.1.a., A.3.a.)
- w ufnej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne, (D.1.b.)
- aktywnie uczestniczy w przygotowaniach i obchodach maryjnego święta. (B.2.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów; rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne; odczytywanie tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).

Tworzenie wypowiedzi: dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie podziękowanie, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka; notatka.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: szacunek do członków rodziny i wyrażenie im wdzięczności.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Edukacja zdrowotna: współtworzenie warunków środowiskowych i społecznych korzystnych dla zdrowia (wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.)

VIII. WYDARZENIA ZBAWCZE

Cele katechetyczne

- Ukazanie wymowy poszczególnych okresów i świąt w roku liturgicznym.
- Poszerzenie i pogłębienie wiedzy na temat tradycji związanych z wybranymi okresami i świątami.
- Ukazanie historycznego związku patriotyzmu Polaków z wartościami i postawami religijnymi.
- Zapoznanie z pięknem sztuki sakralnej.
- Kształtowanie postawy świadomego przeżywania roku liturgicznego oraz odpowiedzialności za wiarę własną i innych.
- Kształtowanie wrażliwości na piękno oraz umiejętności odbioru duchowego przesłania sztuki sakralnej.

Treści

- Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego. (B.2.)
- Wymowa poszczególnych okresów i świąt w roku liturgicznym. (A.5., B.1.)
- Święci i Błogosławieni Kościoła. (C.10., F.2.)
- Związek patriotyzmu Polaków z wartościami i postawami religijnymi – Bóg, Honor, Ojczyzna. (E.1., E.5.)
- Jezus Chrystus Król Wszechświata. (A.5., A.8.)
- Boże Narodzenie – Bóg posyła ukochanego Syna. (A.5., A.13.)
- Uroczystość Objawienia Pańskiego – znaki i osoby prowadzące do Jezusa. (A.5., F.1.)
- Wielki Post – czas nawrócenia i refleksji nad własną grzesznością. (B.7., C.2.)
- Droga krzyżowa Jezusa. (A.5., D.1.)
- Symbolika Grobu Pańskiego. (A.8.)
- Szatan pokonany. Wielkanoc. (A.5., A.6., A.13.)
- Zesłanie Ducha Świętego – obecność Ducha Świętego w ewangelizacyjnej misji rodziny. (A.14., F.1., F.2.)
- Kult Najświętszego Serca Pana Jezusa. (D.1.)
- Sztuka sakralna. Wrażliwość na piękno oraz umiejętność odbioru duchowego przesłania zawartego w sztuce. (A.1., B.2.)

Wymagania

Uczeń:

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina, (A.5.3., B.2.1.)
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich, (B.2.2.)
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina, (A.10.5.)

- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych, (B.2.3.)
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu, (B.2.4.)
- przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, (B.1.5.)
- interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami, (A.10.5.)
- określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja,
- wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35),
- podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyły hasła: „Bóg, Honor, Ojczyzna”, (E.1.6.)
- charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, (E.1.1., E.5.9.)
- uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, (E.1.2.)
- wymienia główne wartości, na których zbudowane jest królestwo Boże (prefacja z uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata), (A.1.3.)
- wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, (A.5.3.)
- interpretuje tekst biblijny o powtórny przyjsciu Chrystusa (Mt 25,31-46), (A.8.1., A.8.6.)
- podaje kryteria, według których Chrystus będzie sędził ludzi, (A.5.2.)
- wyjaśnia istotę rzeczy ostatecznych człowieka, (A.7.6.)
- uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, (A.8.7.)
- wymienia święta nakazane przez Kościół,
- podaje przykłady obecności Jezusa w swoim życiu, (A.5.3.)
- podaje genezę daty świąt Bożego Narodzenia,
- wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu, (A.13.11.)
- charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia,
- opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12), (A.5.4.)
- wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa,
- wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B (*Christus mansionem benedicat*),
- opowiada o tradycji Orszaków Trzech Króli, (A.10.6.)
- uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta, (A.5.1.)
- omawia, na czym polega praca nad sobą, (E.1.4.)
- wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania,
- wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi i właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych, (B.7.3., B.7.5., C.2.5.)

- wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje,
- charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa,
- omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa,
- interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), (A.13.10.)
- wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego,
- wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, (A.8.3.)
- przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła, (A.10.6.)
- uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki, (A.5.3., A.13.10.)
- wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć, (A.5.3., A.5.4., A.13.9., A.13.10.)
- wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, (A.6.3.)
- omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, (A.10.6.)
- definiuje pojęcie ewangelizacja,
- określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, (A.14.3.)
- podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina,
- wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji, (A.14.1.)
- omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych), (E.1.8., F.2.1.)
- prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque,
- wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego, (B.2.4.)
- charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunika),
- uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca, (D.1.3.)
- przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła, (B.2.7.)
- wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z zakresu architektury, malarstwa, rzeźby, muzyki), (B.2.7.)
- rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni, (B.2.7.)
- podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.

Postawy

Uczeń:

- świętuje dni świąteczne, (B.2.a., B.2.c.)
- zachowuje tradycje związane z poszczególnymi okresami roku liturgicznego, (A.10.c.)
- podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień, (B.2.b.)
- na wzór Maryi i wybranych świętych omawia, w jaki sposób realizuje powszechne powołanie do świętości w swoim życiu, (B.2.d., F.2.e.)

- prezentuje postawę ofiarności w służbie dla Kościoła i Ojczyzny, (A.1.d., E.1.h.)
- wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków, (E.1.g.)
- przez modlitwę i śpiew wielbi Chrystusa Króla, (B.2.b., D.3.a.)
- powierza swoje życie Chrystusowi Królowi, (C.9.a.)
- podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności, (A.8.b., A.8.e.)
- krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia, (C.1.b.)
- wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela, (A.13.d.)
- angażuje się w przygotowanie Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział, (E.1.a.)
- proponuje rodzicom oznaczenie drzwi napisem K+M+B, (A.10.c.)
- przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej, (B.7.b.)
- wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu, (B.7.d.)
- angażuje się w przeprowadzenie adoracji razem z klasą przy grobie Pańskim, (B.1.b., D.3.a.)
- wierzy w zmartwychwstanie Chrystusa, (A.6.a.)
- charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu,
- dziękuje Jezusowi za dar odkupienia, (A.13.a.)
- rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie, (A.14.c.)
- podejmuje ewangelizację w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych), (F.2.b.)
- wyraża wdzięczność i cześć dla Serca Jezusowego, uczestnicząc w różnych formach Jego kultu, (D.2.b.)
- ofiaruje Bogu cierpienia fizyczne i duchowe jako wynagrodzenie za ludzkie grzechy, (A.1.e.)
- kontynuuje praktykę pierwszych piątków i sobót miesiąca, (B.2.e.)
- wyraża szacunek wobec dzieł sztuki sakralnej, (B.2.f.)
- kształtuje w sobie wrażliwość na piękno. (A.1.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja tekstów; rozumienie tekstu: informacje wyrażone wprost i pośrednio, ważne i drugorzędne; odczytywanie tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).

Tworzenie wypowiedzi; dialog, opowiadanie, opis, list, sprawozdanie, zaproszenie, podziękowanie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych.

MUZYKA i PLASTYKA

Przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; tworzenie artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych).

HISTORIA

Charakterystyczne cechy kultury baroku, przykłady architektury i sztuki we własnym regionie.

Obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Rodzina: rodzina jako grupa społeczna; rola rodziców i osób starszych w rodzinie;

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: szacunek do członków rodziny i wyrażenie im wdzięczności; komunikowanie uczuć, wyrażanie pamięci, składanie życzeń z okazji rodzinnych uroczystości, uprzejmość i uczynność każdego dnia; rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, wychowanie patriotyczne, religijne, moralne; wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie.

Klasa 7

Szczęśliwi, którzy czynią dobro

I. CZYNIĘ DOBRO

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o miłości Boga skierowanej indywidualnie do każdego człowieka.
- Ukazanie istoty szczęścia człowieka w perspektywie wieczności oraz wartości czynienia dobra.
- Motywowanie do wejścia na drogę Bożej miłości, która prowadzi do szczęścia.
- Kształtowanie postawy wytrwałości w czynieniu dobra.

Treści

- Maryja, Gwiazda Nowej Ewangelizacji – przyjęcie Bożej miłości. (A.5., E.4.)
- Bóg szuka zagubionego przez grzech człowieka, by przywrócić mu szczęście. (A.1.)
- Odkrywanie miłości Boga skierowanej do każdego człowieka indywidualnie. (A.1.)
- Jezus Chrystus przebacza grzechy, przywraca godność i daje nadzieję na życie wieczne. (A.1., A.5., B.7.)
- Świadczenie szczęścia płynącego z życia bez grzechu. (A.1.)
- Wiara darem i zobowiązaniem wobec Boga. (A.3., A.5.)
- Perykopa o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15). (A.13.)
- Bóg wysłuchuje tych, którzy z wiarą zwracają się do Niego. Zaufanie miłości Jezusa. (A.3.)
- Uzdrawienie sługi setnika (Mt 8,5-13). (D.1., D.2.)
- Święta Rodzina z Nazaretu – dobro rodziny. (C.10.)

Wymagania

Uczeń:

- określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia, (A.1.3.)
- podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka, (A.5.3.)
- interpretuje tekst hymnu *Magnificat*, (A.13.11., D.2.1.)
- wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji,
- uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia, A.1.5. wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia.
- podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha,
- interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5), (C.1.6.)
- podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi,

- uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia, (B.7.5.)
- uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu, (B.7.4.)
- charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności, (A.5.3.)
- podaje prawdę, że wiara jest darem od Boga, niezasłużonym przez człowieka, (A.3.1., A.3.2.)
- uzasadnia, że działania człowieka skierowane ku dobru prowadzą do zbawienia,
- interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15), (A.13.13.)
- uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi, (A.5.4.)
- uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez czynienie dobra, podejmowanie codziennych obowiązków i modlitwę,
- podaje prawdę, że Jezus wysłuchuje prośb ze względu na wiarę człowieka, (D.1.1.)
- wymienia owoce zaufania Jezusowi,
- interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika (Mt 8,5-13), (D.2.1.)
- uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą, (D.2.4.)
- wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...”, (D.1.3.)
- interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę,
- uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin.

Postawy

Uczeń:

- jest otwarty na sygnały-znaki Bożej miłości w swoim życiu, (A.5.b., A.5.c.)
- włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę”,
- powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie,
- daje świadectwo szczęścia płynącego z życia bez grzechu, (A.3.c.)
- powierza swoje grzechy Jezusowi, (B.3.b., B.7.a.)
- troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie nie pozostało puste, (A.5.b., C.2.d.)
- z wiarą prosi Jezusa o pomoc w codziennych sytuacjach, (C.9.a.)
- wzbudza akt miłości, (A.6.c.)
- za wstawiennictwem Świętej Rodziny prosi Boga o wzrastanie własnej rodziny w świętości, (D.2.a.)
- stara się naśladować cnoty dostrzeżone w Rodzinie z Nazaretu. (A.4.a., B.2.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Rodzina: wartości ważne dla rodziny.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: uprzejmość i uczynność każdego dnia; rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, wychowanie patriotyczne, religijne, moralne.

II. PISMO ŚWIĘTE W ŻYCIU CHRZEŚCIJANINA

Cele katechetyczne

- Poszerzenie i pogłębienie wiadomości na temat Ewangelii jako Dobrej Nowiny oraz ukazanie komplementarności przekazu czterech ewangelistów.
- Ukazanie że istnienie Jezusa Chrystusa i Jego dzieło są faktami historycznymi.
- Motywowanie do realizacji przesłania Ewangelii przez czyny dobra.
- Umocnienie wiary w bóstwo Jezusa i Jego stałą obecność wśród nas.

Treści

- Ewangelia – wiadomość, na którą wszyscy czekają. (A.10., F.1.)
- Orędzie czterech Ewangelii – główna myśl teologiczną czterech ewangelistów. (A.9., A.13.)
- Chrześcijańskie świadectwa historyczności Zbawiciela. (A.10., A.13.)
- Pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie Chrystusie. (A.13.)
- Wniebowstąpienie Jezusa – sposoby Jego obecności w życiu ludzi. (A.6.)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie „Ewangelia”, „ewangelie synoptyczne”, (A.10.1.)
- podaje prawdę, że Ewangelia jest dobrą nowiną o zbawieniu, spisana przez czterech ewangelistów, (A.5.1., A.9.1.)
- podaje, gdzie i kiedy obecnie głosi się Ewangelię, (F.1.2.)
- wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów,
- uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie, (A.10.3.)
- omawia proces powstawania Ewangelii, (A.9.2.)
- wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliach w świetle ich teologii, (A.13.5.)

- uzasadnia, że czytanie Ewangelii z wiarą prowadzi do bliższego poznania Jezusa, (A.2.4., A.10.3.)
- wskazuje i interpretuje teksty biblijne i patrystyczne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa, (A.13.1.)
- podaje najważniejsze fakty z życia i działalności Jezusa w porządku chronologicznym, (A.13.3.)
- omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa,
- charakteryzuje pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie Chrystusie, (A.13.1.)
- omawia teorie negujące historyczność Jezusa i przedstawia kontrargumenty, (A.13.2.)
- interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa, (A.13.17.)
- charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa w życiu człowieka.

Postawy

Uczeń:

- samodzielnie poznaje treść Ewangelii, (A.9.c., A.10.b.)
- podejmuje refleksję nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów, (A.3.e., A.9.b., D.2.a.)
- samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy, (A.2.a., A.10.e., A.11.b.)
- chętnie dzieli się wiedzą o Jezusie z innymi, (C.1.a.)
- poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary, (A.2.b.)
- jest gotów bronić swojej wiary w Jezusa Chrystusa, (A.6.b.)
- układa swój plan dnia (tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa, (D.2.b., A.11.e.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych; interpretacja utworów literackich z uwzględnieniem kontekstu, np. biograficznego, historycznego, historycznoliterackiego.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

HISTORIA

Narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

III. HISTORIA ZBAWIENIA: JEZUS CHRYSZTUS

Cele katechetyczne

- Poszerzenie i pogłębienie wiadomości na temat Jezusa Chrystusa, którzy przeszedł przez życie dobrze czyniąc.
- Ukazanie przesłania wybranych przypowieści o królestwie Bożym oraz wybranych cudów.
- Kształtowanie postawy wiary w Bożą miłość, w Jego dobroć i z troską o los człowieka.
- Budzenie zaufania wobec dobroci Boga nawet w najtrudniejszych sytuacjach życiowych.

Treści

- Cuda Jezusa jako wyraz zbawczej miłości: przemiana wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27). (A.13.)
- Przypowieść jako gatunek literacki. (A.9.)
- Wybrane przypowieści o królestwie Bożym: (A.5., A.13.)
 - ✓ o zabłąkanej owcy – Bóg w poszukiwaniu zagubionego człowieka,
 - ✓ o ubogiej wdowie – co warto gromadzić, a co rozdawać, (C.7.)
 - ✓ o przypowieść o siewcy – słowo zasiewem królestwa,
 - ✓ o ziarnku gorczycy i zaczynie chlebowym – siła wzrostu i moc przemiany,
 - ✓ o domu na skale – Boże słowo fundamentem życia,
 - ✓ o talentach – wykorzystanie darów, które nam powierzono, (C.10.)
 - ✓ o dziesięciu pannach – gotowość na powtórne przyjście Chrystusa.

Wymagania

Uczeń:

- definiuje pojęcie „cud”,
- omawia wybrane cuda Jezusa: przemiana wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27),
- wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów,
- wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego, (A.5.1.)
- wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jego modlitwą, (D.2.1., D.2.2.)
- uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłaszaniem królestwa Bożego, (A.13.7.)
- wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę,
- charakteryzuje przypowieść jako gatunek literacki, (A.9.4., A.9.5., A.10.1.)
- wyjaśnia przesłanie wybranych przypowieści (o zabłąkanej owcy (Mt 18,12-14), o ubogiej wdowie (Mk 12,41-44), o siewcy (Łk 8,5-15), o ziarnie gorczycy

i zaczynie chlebowym (Mt 13,31-33), o talentach (Mt 25,14-30), o dziesięciu pannach (Mt 25,1-13), (A.8.6., A.8.7., A.13.6., A.13.7.)

- podaje prawdę, że przyczyną zagubienia człowieka jest grzech, (A.7.2.)
- podaje prawdę, że Bóg poszukuje grzesznego człowieka,
- omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem (J 10,14),
- omawia, na czym polega bezinteresowny dar serca, (A.1.3.)
- wyjaśnia znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina, (C.7.5.)
- wymienia wartości, których nie można zdobyć za pieniądze, (C.7.5.)
- uzasadnia wartość bezinteresownej pomocy innym,
- wyjaśnia treść V przykazania kościelnego, (E.2.11.)
- przygotowuje plan akcji charytatywnej, (F.2.3.)
- uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego, (A.13.16.)
- podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie, (A.13.16.)
- podaje prawdę, że rozwój królestwa Bożego dokonuje się w historii ludzkości,
- uzasadnia, że królestwo Boże przemienia świat, (F.1.2.)
- uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy,
- uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc, (A.5.4.)
- podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie, (A.13.16.)
- podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać,
- uzasadnia, że zbawienie osiągamy wykorzystując dary, które nam powierzono, (C.10.5.)
- określa, na czym polega roztropność i nieroztropność,
- wymienia warunki trwania w Bożej łasce,
- uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa. (A.13.16.)

Postawy

Uczeń:

- dokonuje refleksji nad przesłaniem wybranych przypowieści, (A.11.c., C.8.b.)
- daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniejszych sytuacjach życiowych, (A.5.d.)
- dziękuje Bogu za Jego troskę okazywaną mu przez wydarzenia i spotkanych ludzi (A.10.d.)
- pogłębia swoją więź z Chrystusem przez poznawanie Jego Osoby i nauczania, (A.13.b.)
- podejmuje inicjatywy mające na celu bezinteresowną pomoc potrzebującym, (A.1.f., C.8.c., F.2.c.)
- ufnie powierza Bogu swoje troski, (A.13.e.)
- troszczy się o potrzeby Kościoła, (E.2.e.)

- odnosi do własnego życia owoce kierowania się słowem Bożym, (A.9.b.)
- jest otwarty na Boży plan i cierpliwie oczekuje na jego realizację, (A.5.a.)
- świadomie przeżywa liturgię słowa na Mszy Świętej – pogłębia więź z Bogiem, (A.13.e., D.1.c.)
- rozwija swoje zdolności dla dobra własnego i innych, (C.10.a.)
- wyraża gotowość życia w łasce uświęcającej przez częste przyjmowanie Komunii Świętej. (A.1.e.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi oraz hierarchizacja wartości; interpretacja utworów literackich z uwzględnieniem kontekstu, np. biograficznego, historycznego, historycznoliterackiego.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę; różnica między przykładem a argumentem.

Lektury: wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o siewcy, o talentach, o pannach roztropnych.

HISTORIA

Narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

IV. SPOTKANIE Z JEZUSEM W SAKRAMENTACH: MAŁŻEŃSTWO I KAPŁAŃSTWO

Cele katechetyczne

- Pogłębienie i poszerzenie wiedzy na temat sakramentu małżeństwa oraz sakramentu święceń, które uzdalniają do służby wspólnoty.
- Ukazanie wartości rodziny, potrzeby wychowania religijnego oraz zagrożeń wynikających z egoistycznych postaw jej członków.
- Ukazanie istoty powołania kapłańskiego i zakonnego.
- Kształtowanie postawy współodpowiedzialności za rodzinę oraz modlitewnego wsparcia powołanych do służby Bożej. Motywowanie do okazywania wzajemnej pomocy.

Treści

- Sakrament małżeństwa. Liturgia sakramentu. (B.1., B.3., B.9., C.10., E.1.)
- Metody naturalnego planowania rodziny. (C.5., C.10.)
- Zasady wychowania religijnego (chrześcijańskiego). (A.3., B.9., E.1.)
- Rodzina wielodzietna – potrzeby i zadania jej członków. (B.9., E.1.)
- Zagrożenia antykoncepcji i in vitro. (C.5., C.6.)
- Konflikt międzypokoleniowy – postawa dialogu. (C.5., E.1.)

- Sakrament święceń. Liturgia sakramentu. Powołanie do kapłaństwa i życia zakonnego. (B.1., B.3., B.9., C.10., E.1.)
- Własna droga życiowa (rozpoznawanie powołania do kapłaństwa, życia zakonnego lub małżeństwa). (A.1.)
- Zadania szafarzy sakramentów. (B.9.)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest sakrament małżeństwa, (B.9.1.)
- omawia skutki wynikające z sakramentu małżeństwa, (B.3.3.)
- wskazuje biblijne podstawy sakramentu małżeństwa, (B.3.2.)
- wyjaśnia wybrane teksty liturgiczne oraz nauczania Kościoła odnoszące się do sakramentu małżeństwa, (B.1.4., B.3.2., B.3.4.)
- przedstawia motywy przyjęcia sakramentu małżeństwa, (B.9.2.)
- wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim, (B.9.3., C.10.4.)
- charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę, (B.9.3., E.1.1.)
- wyjaśnia, czym jest miłość, wierność i uczciwość małżeńska, (C.7.8.)
- podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia, (C.5.11.)
- wyjaśnia, na czym polegają naturalne metody planowania rodziny, (C.5.12.)
- określa, czym jest rodzicielstwo, (C.10.4.)
- wyjaśnia pojęcie macierzyństwa i ojcostwa, (C.5.11., C.10.3.)
- wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim,
- omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie, (A.3.4.)
- charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych,
- uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania, (E.1.2.)
- wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka,
- wylicza trudności oraz korzyści płynące z posiadania licznego potomstwa (rodzeństwa), (C.5.11., E.1.5.)
- wyjaśnia wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej, (E.1.2.)
- wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny, (C.10.3.)
- definiuje, co to jest antykoncepcja i wymienia jej rodzaje ,
- wylicza skutki uboczne antykoncepcji hormonalnej, (C.5.13.)
- wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie in vitro,
- omawia, dlaczego zapłodnienie in vitro nie jest etyczne, (C.5.5., C.6.2.)
- uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość, (C.5.13.)
- definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego,
- wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi, (E.1.5.)
- uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych, (C.5.1.)
- omawia, jak podejmować właściwe decyzje, (E.1.4.)
- wyjaśnia pojęcia: rady ewangeliczne, życie konsekrowane, prezbiter, (A.10.1., E.2.8.)
- opisuje, czym jest sakrament święceń, (B.8.3.)

- wskazuje i omawia wybrane teksty biblijne i liturgiczne oraz nauczania Kościoła odnoszące się do sakramentu święceń, (B.3.2.)
- przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń, (B.9.2.)
- omawia konsekwencje wynikające z sakramentu święceń i przyjęcia ślubów zakonnych, (B.3.3., C.10.4.)
- wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim, (B.9.3., C.10.3.)
- charakteryzuje, na czym polega życie zakonne według rad ewangelicznych, (C.10.4.)
- omawia charyzmat wybranego zgromadzenia zakonnego,
- podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów (w tym bierzmowania) obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw (formacja duchowa), (B.5.3.)
- wyjaśnia, na czym polega godne udzielanie i przyjmowanie sakramentów,
- określa odpowiedzialność szafarzy przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów, (B.9.3.)
- omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów.

Postawy

Uczeń:

- modli się za swoich bliskich (żyjących i zmarłych), (B.1.b.)
- wyraża gotowość podejmowania obowiązków na rzecz własnej rodziny, (A.1.e.)
- jest przekonany o wartości sakramentu małżeństwa w służbie rodzinie, (B.8.c.)
- modli się o powołania do małżeństwa, (B.8.d.)
- kształtuje w sobie postawę otwartości i odpowiedzialności za nowe życie,
- z przekonaniem wypełnia praktyki religijne, (A.3.c., C.4.d.)
- właściwie reaguje na trudne sytuacje i zachowania rodzeństwa oraz kolegów i koleżanek, (E.1.e.)
- wyraża gotowość pomocy rodzinom wielodzietnym (dzielenie się, modlitwa), (A.1.f.)
- okazuje szacunek dla kobiet oczekujących narodzin dziecka i rodzin wielodzietnych, (A.1.c.)
- dokonuje moralnej oceny środków antykoncepcyjnych,
- przyjmuje postawę sprzeciwu wobec nieetycznych koncepcji związanych z darem ludzkiej płodności, (C.6.b.)
- szuka sposobów komunikacji w rodzinie dającej wzajemne zrozumienie, (C.1.a., E.1.e.)
- wyraża wdzięczność swoim rodzicom, dziadkom..., (C.5.a.)
- modli się o powołania kapłańskie i zakonne, (B.8.d., C.10.d.)
- wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu, (B.8.c.)
- powierza Bogu w modlitwie znanych mu kapłanów, siostry zakonne i zakonników, (B.8.c.)
- poszukuje własnej drogi życiowej, (A.1.b.)
- podejmuje starania o przyjęcie sakramentu bierzmowania. (B.1.b., B.5.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, religijnymi;

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę; różnica między przykładem a argumentem.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Rodzina: rodzina jako grupa społeczna; rola rodziców i osób starszych w rodzinie;

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: dojrzałość do małżeństwa i założenia rodziny; kryteria wyboru współmałżonka, motywy zawierania małżeństwa i czynniki warunkujące trwałość i powodzenie relacji małżeńskiej i rodzinnej

Dojrzewanie: kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej; różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców; identyfikacja z własną płcią.

Seksualność człowieka: wartość trwałości małżeństwa dla dobra rodziny.

Płodność: płodność jako wspólna sprawa kobiety i mężczyzny; metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń; pojęcie antykoncepcji i jej rodzaje, ocena stosowania poszczególnych środków antykoncepcyjnych w aspekcie medycznym, psychologicznym, ekologicznym, ekonomicznym, społecznym i moralnym; różnice między antykoncepcją a naturalnym planowaniem rodziny, zapłodnieniem *in vitro* a naprotechnologią.

V. MOJE ZASADY

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o zasadach, które pomagają w dobrym życiu.
- Ukazanie wybranych wartości, niebezpieczeństw wynikających z niewłaściwego przeżywania wirtualnego świata oraz potrzeby formacji sumienia.
- Kształtowanie dobrych relacji samym sobą i z innymi.
- Motywowanie do sprzeciwu i odmowy wobec przejawów relatywizmu moralnego oraz propozycji niosących ryzyko dla zdrowia i życia.

Treści

- Normy moralne. (C.2.)
- Wolność a samowola. (A.1., C.2.)
- Osąd moralny – Kto może mnie upilnować? (C.2.)
- Powinność moralna. Chcę, muszę, powinienem..., (A.1., C.2.)
- Wartość uczciwości w relacjach społecznych. (C.2., C.7.)
- Wartość prawdy. Wykroczenia przeciw prawdzie. (C.2., C.7.)
- Uczucia. Ambiwalencja uczuć. (A.1., C.2.)
- Wartości nadające sens ludzkiemu życiu (szacunek wobec siebie i innych, respektowanie obiektywnych norm moralnych, odpowiedzialność za życie...), (A.1.)

- Niebezpieczeństwa wynikające z niewłaściwego przeżywania z wirtualnego świata. Różne formy uzależnień od Internetu (fonoholizm, sieciholizm, pornografia, gry komputerowe). (C.1., C.8., E.1.)
- Zachowania ryzykowne. Różne formy uzależnień (nikotynizm, zakupoholizm, alkoholizm, narkomania, hazard). (C.1., C.8.)
- Wrażliwość na ludzkie cierpienie oraz odwaga w niesieniu pomocy (uczy tego co ważne i nadaje sens życiu). (A.1.)

Wymagania

Uczeń:

- definiuje pojęcie prawo naturalne oraz relatywizm moralny, (C.2.1.)
- podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować,
- uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych i omawia zgubne skutki ich odrzucenia, (A.7.4., C.1.3., C.1.5.)
- rozpoznaje i właściwie ocenia spotykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny, (C.1.3., C.7.4.)
- określa istotę prawdziwej wolności, (A.1.3.)
- uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność, (C.2.3.)
- wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności, (C.1.3.)
- uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przezwyciężaniu duchowych zniewoleń, (C.1.8.)
- określa, czym jest sumienie i powinność moralna, (C.2.1.)
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością, (przypowieść o miłosiernym Samarytaninie), (A.13.13.)
- podaje przykłady prawidłowego oraz nieprawidłowego funkcjonowania sumienia, (A.7.4.)
- wskazuje, na czym powinna opierać się formacja sumienia, (C.2.5.)
- wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem, (C.1.3.)
- uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi, (C.1.4.)
- definiuje pojęcie uczciwości,
- podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia, (C.1.4.)
- określa, dlaczego każdy człowiek ma prawo chronić swoją własność, (C.7.1.)
- wymienia, co można zyskać przez uczciwość i stracić przez jej brak, (A.7.4., C.1.3., C.7.6.)
- uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek,
- analizuje wpływ uczciwości i nieuczciwości na życie religijne człowieka, (C.2.4.)
- definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo, (A.7.2.)

- podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia, (A.7.4.)
- charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskiej) oparte na prawdzie, (E.1.1., E.1.2.)
- uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa, (C.2.2., C.7.2.)
- analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka, (A.7.4.)
- wyjaśnia związek między kłamstwem i oszustwem, a poniżaniem człowieka, (A.7.4., C.7.3.)
- wymienia najważniejsze uczucia i określa, czym są, (E.1.4.)
- charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania, (C.5.8.)
- uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć, (E.1.4.)
- wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na relacje i podejmowane decyzje, (C.5.8., E.1.4.)
- wymienia zasady właściwego korzystania z Internetu oraz pozytywne strony korzystania z niego, (C.1.4.)
- wylicza różne formy uzależnień od Internetu (fonoholizm, sieciaholizm, pornografia, gry komputerowe), (C.5.10., C.8.2.)
- wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci, (C.5.10., E.1.5.)
- uzasadnia, że anonimowość w Internecie nie zwalnia z właściwego zachowania wobec innych, (E.1.4., E.1.5.)
- charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym,
- argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych, (C.5.7., E.1.4.)
- definiuje, czym są uzależnienia,
- wylicza różne formy uzależnień (nikotynizm, zakupoholizm, alkoholizm, narkomania, hazard), (A.7.4., C.8.2.)
- określa szkodliwość narkotyków, (C.5.7.)
- wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne, (C.8.1.)
- podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym, (C.1.8., C.5.6.)
- charakteryzuje skutki uzależnienia. (C.5.7.)

Postawy

Uczeń:

- wyraża sprzeciw wobec lansowania relatywizmu moralnego, (A.1.d., E.1.d.)
- szanuje własną i cudzą wolność, (A.1.d., E.1.c.)
- troszczy się o prawidłową formację własnego sumienia, opierając ją na nauce Chrystusa, (A.11.g., C.2.e.)
- dokonuje dojrzałych wyborów tego, co powinien, (A.1.d., C.2.a., C.2.b.)

- odpowiedzialnie korzysta z wolności, (A.1.d.)
- kieruje się uczciwością w relacjach z innymi, (A.11.g., C.7.a.)
- wyraża przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją, (C.7.c., C.7.d.)
- poznaje świat własnych uczuć oraz pracuje nad ich rozwojem, (B.4.c., E.1.b.)
- wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, (E.1.b.)
- przyjmuje postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego i otwiera się na rzeczywiste relacje, (E.1.e.)
- uwrażliwia innych na problem narkomanii, (C.1.a.)
- wspiera kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami, (C.1.c.)
- wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień. (A.7.c., E.1.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Tworzenie wypowiedzi. wymiana poglądów: zgadzanie się z cudzymi poglądami lub polemizowanie z nimi oraz rzeczowe uzasadnienie własnego zdania; manipulacja językowa a zasady etyki wypowiedzi.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Spółeczna natura człowieka: człowiek istotą społeczną; znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); zasady komunikowania się.

Nieletni wobec prawa: zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną; korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; przemoc w cyberprzestrzeni i odpowiednia reakcja na nią.

BIOLOGIA

Układ nerwowy: sposoby radzenia sobie ze stresem; negatywny wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego niektórych substancji psychoaktywnych.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Edukacja zdrowotna: zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, szczególnie występujące często wśród nastolatków; dobieranie i demonstrowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej istotnych dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); samoocena własnego zachowania związanego ze zdrowiem.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Dojrzewanie: kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej; różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców; identyfikacja z własną płcią; zagrożenia okresu dojrzewania (takie jak: uzależnienia chemiczne i behawioralne, presja seksualna, pornografia, cyberseks, prostytutka nieletnich); profilaktyka; problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi; budowanie relacji międzyosobowych; istota: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; potrzeba i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy.

VI. DZIEJE KOŚCIOŁA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o obowiązku czynienia dobra wobec wspólnot w których żyje (Kościoła, Ojczyzny, parafii, rodziny...).
- Budzenie odpowiedzialności za przekaz wiary poprzez pielęgnowanie chrześcijańskich tradycji dla dobra przyszłych pokoleń.

Treści

- Kościół polski w czasach walki o niepodległość. (E.5.)
- Sprawy Ojczyzny traktuję jak własne – kard. Stefana Wyszyński. (E.5.)
- Moja parafia i jej historia. (E.1., F.2.)
- Grupa parafialna – razem z innymi w jednym kierunku. (E.1., F.2.)
- Moja rodzina – domowy Kościół. (E.1., F.2.)
- Ewangelizacyjne i patriotyczne znaczenie chrześcijańskich tradycji. (E.5.)

Wymagania

Uczeń:

- podaje fakty z działalności Kościoła w dziejach narodu polskiego, (E.5.9.)
- podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę, (E.1.6.)
- charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej polskiego, (E.5.9.)
- wyjaśnia, dlaczego Bitwa Warszawska (13–25 VIII 1920 r.) nazywana jest Cudem nad Wisłą, (E.5.7.)
- podaje genezę i główne przesłanie aktu oddania Polski Maryi i Jej Sercu w roku 1946, (E.5.7.)
- wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę, (E.1.2.)
- określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski (akt oddania Polski Maryi w roku 1966), (E.5.7., E.5.9.)
- charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny,
- uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa, (E.1.7.)
- definiuje pojęcia: parafia, katedra, sanktuarium, diecezja, seminarium, Kościół domowy,
- podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa oraz kapłanów pracujących w jego parafii,
- wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji,
- omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji i swojego kościoła parafialnego, (E.2.12.)
- wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym,
- wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii, (E.1.2.)

- wyjaśnia, że parafia jest jednocześnie jednostką administracyjną Kościoła i wspólnotą wiernych, (E.1.2.)
- wymienia propozycje katechezy dla dzieci, młodzieży i dorosłych w swojej parafii, (E.1.2., E.2.12.)
- wymienia formy zaangażowania świeckich w życie parafii, (E.2.12.)
- opisuje, na czym polega posługa ministrantów i scholi oraz innych grup dziecięcych i młodzieżowych, (F.2.1.)
- charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej, (E.1.2.)
- wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie, (F.2.1.)
- opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego, (E.1.2.)
- charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy, (E.1.1.)
- podaje przykłady sposobów spędzania niedzieli w rodzinie, (C.4.6.)
- wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego,
- podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych, (E.1.2.)
- uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe. (E.5.9.)

Postawy

Uczeń:

- układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła, (E.2.b.)
- wyraża wdzięczność za to, że jest katolikiem i Polakiem, (A.3.b., E.5.a.)
- wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny, (A.1.c.)
- prezentuje postawę ofiarności w służbie dla Kościoła i Ojczyzny, (E.5.b.)
- jest gotowy wypełniać w swoim życiu przyrzeczenia Jasnogórskie, (A.4.a., E.1.h.)
- chętnie bierze udział w pielgrzymce do wybranego sanktuarium, (E.2.a.)
- wyraża więź ze swoją parafią, (E.2.b.)
- modli się za żyjących i zmarłych ofiarodawców na rzecz parafii, (E.2.c.)
- podejmuje działania na rzecz parafii, inspirując do nich swoich kolegów, (A.3.a., E.2.e.)
- aktywnie włącza się w działalność jednej z grup działającej w parafii, (E.1.a., E.2.c., F.2.a.)
- podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego, (E.2.b.)
- dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji, (E.3.b.)
- włącza się w przygotowanie religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych. (A.10.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich.

HISTORIA

Ziemie polskie w latach 1815–1848.

Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku.

Polska w latach 1957–1981: znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Wspólnoty narodowe/etniczne i Ojczyzna.

Przejawy postawy patriotycznej młodego i dorosłego człowieka; różne tożsamości społeczno-kulturowe i ich współistnienie.

VII. PRZEWODNICY W DRODZE DO SZCZĘŚCIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie postaci świętych jako duchowych przewodników w czynieniu dobra (Matka Boża, św. Brat Albert, św. Maksymilian Kolbe i błogosławieni męczennicy II wojny światowej, św. Jan Paweł II, bł. ks. Jerzy Popiełuszko).
- Kształtowanie postawy odważnego wyznawania wiary w trudnych sytuacjach.
- Budzenie wrażliwości na potrzeby innych i motywowanie do czynienia dobra.

Treści

- Święty Brat Albert. Być jak bochen chleba – posługa na rzecz ubogich. (E.5.)
- Męczennicy II wojny światowej (św. Maksymilian Kolbe, bł. ks. Józef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka). (E.1., E.5.)
- Święty Jan Paweł II – zasługi dla Ojczyzny i narodu polskiego (duchowe i polityczne). (E.1., E.5., F.2.)
- Życie, działalność i kult bł. ks. Jerzego Popiełuszki – „Zło dobrem zwyciężaj”. (E.1., E.5., F.2.)
- Matka Boża Królowa Polski – kult maryjny w historii naszej Ojczyzny. (B.2., D.1.)

Wymagania

Uczeń:

- prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich: Brata Alberta, św. Maksymiliana Kolbe, błogosławionych II wojny światowej (ks. Józef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka), św. Jana Pawła II, bł. ks. Jerzy Popiełuszko, (B.2.2., E.5.8.)
- podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki, (C.5.6.)
- podaje przykłady pomocy bezdomnym współcześnie, (C.5.6., F.2.3.)
- uzasadnia, że przyjęcie śmierci przez św. Maksymiliana za współwzięcia jest wynikiem świętości życia, (E.4.1.)
- opowiada o heroizmie życia wybranych błogosławionych II wojny światowej (ks. Józef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka), (E.4.1.)

- podaje przykłady, w jaki sposób może kształtować odwagę,
- charakteryzuje wybrane działania św. Jana Pawła II na rzecz Ojczyzny i narodu polskiego (duchowe i polityczne), (D.2.3., E.4.1., E.5.9.)
- podaje przykłady inicjatyw podejmowanych przez Polaków związanych z osobą św. Jana Pawła II, (B.2.4., F.2.3.)
- podaje miejsca i formy kultu związanego z osobą błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, (B.2.4.)
- charakteryzuje wpływ nauczania ks. Jerzego Popiełuszki dla kształtowania narodowych postaw Polaków, (E.1.8., E.5.9.)
- uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętym męczennikiem np. ks. Jerzym Popiełuszką, (A.13.15.)
- opowiada, w jaki sposób Polacy czcili Maryję w różnych okresach historycznych,
- podaje, genezę ustanowienia uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, (E.5.7.)
- uzasadnia, że święto Matki Bożej Królowej Polski jest wyrazem wdzięczności za Bożą opiekę, jakiej doświadczają Polacy za pośrednictwem Maryi, (B.2.4.)
- wyjaśnia tekst Ap 11,19a, przesłanie hymnu Bogarodzica oraz treść wybranej pieśni maryjnej, (E.5.9.)
- podaje przykłady, w jaki sposób można połączyć świętowanie uroczystości Matki Bożej Królowej Polski z Narodowym Świętem Trzeciego Maja. (B.2.2.)

Postawy

Uczeń:

- wyraża gotowość dzielenia się z innymi tym, co posiada na wzór Brata Alberta, (A.2.c., B.2.d., E.5.c.)
- odważnie wyznaje wiarę (Maksymilian Kolbe, bł. ks. Jerzy Popiełuszko), (A.2.c., E.5.c.)
- modli się za prześladowanych chrześcijan,
- angażuje się w szerzenie kultu św. Jana Pawła II i modli się za jego wstawiennictwem, (E.1.g.)
- prosi na modlitwie bł. ks. Jerzego o wstawiennictwo za Polskę, (E.4.a.)
- stara się naśladować postawy świętych w różnych sytuacjach życiowych, (F.2.e.)
- modli się do Matki Bożej w intencji Ojczyzny. (B.2.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

HISTORIA

II wojna światowa: przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków.

Polska w latach 1957–1981: znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych; rola Jana Pawła II i jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne; charakterystyka ruchu społecznego „Solidarność”.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie.

Cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); przykłady działań wybitnych Polaków.

VIII. WYDARZENIA ZBAWCZE

Cele katechetyczne

- Ukazanie sposobów dobrego przeżywania okresów i świąt w roku liturgicznym.
- Poszerzenie i pogłębienie wiedzy na temat wpływu przyjścia Jezusa na życie ludzi i historię.
- Kształtowanie postawy gotowości czynienia dobra, jako odpowiedź na przesłanie wydarzeń zbawczych aktualizowanych w ciągu roku liturgicznego.
- Motywowanie do odważnego dawania świadectwa w swoim środowisku.

Treści

- Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego. (B.2.)
- Wymowa poszczególnych okresów i świąt w roku liturgicznym. (A.5., B.1.)
- Wszystkich Świętych – życie w duchu Ośmiu błogosławieństw. (C.9., C.10., E.4., F.2.)
- Koncepcja szczęścia zawarta w Ośmiu błogosławieństwach i ich realizacja drogą do świętości. (A.1.)
- Tożsamość narodowa – związek wiary i miłości do Ojczyzny. (E.1., E.5.)
- Rok liturgiczny. Życie Jezusa odczytane na osi i w spirali czasu. (A.5., B.1.)
- Boże Narodzenie – wpływ przyjścia Jezusa na życie ludzi i historię (Jezus nadaje sens życiu). (A.5., A.13.)
- Trzech Króli – poszukiwanie Jezusa jako zadanie każdego człowieka. (A.10.)
- Wielki Post – cierpienie i śmierć Jezusa w przesłaniu nabożeństw wielkopostnych. (A.5., B.2.)
- Święta Weronika. Wizerunek mistrza – odwaga w niesieniu pomocy. (F.2.)
- Jezus w Getsemani. Liturgia Wielkiego Czwartku. (A.10., D.2.)
- Wielkanoc – zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, (A.6., A.10., A.13.)
- Nowa ewangelizacja w mojej parafii. Ześlanie Ducha Świętego. (A.14., F.1., F.2.)
- Uroczystość Bożego Ciała. (B.2.)
- Nabożeństwa majowe jako forma oddawania czci Maryi. (D.1.)

Wymagania

Uczeń:

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina, (B.2.1.)
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich, (B.2.2.)
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina, (A.10.5.)

- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych, (B.2.3.)
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu, (B.2.4.)
- wymienia Osiem błogosławieństw i określa, czym są, (A.10.1., C.9.1.)
- interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12, (A.13.8., C.9.5.)
- wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu błogosławieństw, (C.9.2.)
- charakteryzuje drogę do świętości wybranego świętego, (E.1.8.)
- określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm, (E.1.2.)
- wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni, (E.5.9.)
- uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny, (E.1.1., E.1.6.)
- wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny,
- uzasadnia, że w roku liturgicznym Kościół przypomina i uobecnia najważniejsze dzieła zbawcze Jezusa, (A.5.3., A.10.5.)
- wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa religia), (A.5.4.)
- omawia przesłania wybranych kolęd, (A.13.19.)
- dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa, (A.10.6.)
- określa postawy ludzi wobec Jezusa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12,
- wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi, (A.10.5.)
- omawia teksty biblijne o cierpieniu i śmierci Jezusa, (A.5.3.)
- na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia, (A.5.4., A.10.6., A.13.10., A.13.19.)
- charakteryzuje rolę Weroniki w drodze krzyżowej Jezusa i wskazuje sposoby naśladowania jej postawy współcześnie, (E.1.8.)
- opowiada o modlitwie i pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym, (D.2.2.)
- omawia wybrane elementy liturgii Wielkiego Czwartku ,
- wyjaśnia symbolikę ciemnicy, (A.10.6.)
- interpretuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu oraz tekst Sekwencji wielkanocnej, (A.6.1., A.6.2.)
- wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego, (A.10.6.)
- opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew, (A.5.3., A.6.3., A.10.5., A.13.9.)
- określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji,
- uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła, (E.2.12.)

- uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego, (A.14.1.)
- wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia, (E.1.2., F.2.4.)
- wymienia i wyjaśnia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie, (A.10.6.)
- uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej, (E.1.2., E.2.12.)
- omawia różne formy nabożeństw majowych, (D.1.3.)
- wyjaśnia wybrane wezwania „Litani loretńskiej”, (A.13.11.)
- wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa. (D.1.3.)

Postawy

Uczeń:

- uczestniczy we Mszy Świętej podczas dni świątecznych, (B.2.a., B.2.c., B.6.e.)
- zachowuje tradycje związane z poszczególnymi okresami roku liturgicznego, (A.10.c.)
- poszukuje w swoim środowisku osób skromnych, nie ujawniających swojej dobroci, (F.2.e.)
- troszczy się o swoją świętość w codziennym życiu, (B.2.b.)
- jest przekonany, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia, (C.9.b.)
- podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu, (E.5.a.)
- wyraża pragnienie życia według wartości patriotycznych, (E.5.b.)
- świadomie przeżywa rok liturgiczny, zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie,
- przygotowuje się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu, (C.9.a.)
- służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa i modli się za tych, którzy Go odrzucają, (C.1.c.)
- bierze aktywny udział w rekolekcjach wielkopostnych, (B.1.b.)
- trwa w przyjaźni z Jezusem, (A.3.d.)
- uczestniczy we Mszy Świętej w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego,
- bierze udział w czuwaniu w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego, (B.5.c., D.3.a.)
- ewangelizuje przez dawanie świadectwa w swoim środowisku, (A.14.b., E.2.c., F.2.b.)
- bierze czynny udział w procesji Bożego Ciała, (A.10.c., D.3.a.)
- śpiewa pieśni ku czci Matki Bożej i uczestniczy w nabożeństwach majowych. (B.2.d., D.3.a.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, religijnymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście, interpretacja dzieł sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia); różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową i publicystyką.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

MUZYKA i PLASTYKA

Przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; tworzenie artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych).

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Rodzina: wyrażanie pamięci, składanie życzeń z okazji rodzinnych uroczystości; wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu; zasady *savoir vivre* wobec gości i najbliższych członków rodziny.

Klasa 8

Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno

I. ZDOBYWAM ŚWIĘTOŚĆ

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o powołaniu człowieka do świętości.
- Poszerzenie i pogłębienie wiedzy na temat wartości błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym.
- Kształtowanie postawy wytrwałości w dążeniu do świętości przez realizację Bożego planu w swoim życiu.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie, innych ludzi i losy świata.

Treści

- Życie każdego człowieka jest włączone w Boży plan dla świata. (A.1.)
- Bóg ma plan wobec mojego życia i zaprasza mnie do współpracy. (A.1., A.5.)
- Budowanie projektu własnego życia w oparciu o Boży plan zbawienia człowieka. (A.1., A.5.)
- Perykopa o bogatym młodzieńcu (Łk 18,18-23).
- Konieczność łaski Bożej do zbawienia. (A.3.)
- Życie według Ośmiu błogosławieństw jako realizacja nowego przykazania miłości. (A.1., A.13., C.9., C.10.)
- Gotowość i odwaga zdobywania świętości w codziennym życiu. (A.1.)
- Odpowiedzialność za drugiego człowieka, jego losy i losy świata na wzór Maryi. (A.1., A.13., B.2.)

Wymagania

Uczeń:

- interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem, (A.5.2., C.10.3.)
- wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka, (A.5.3.)
- uzasadnia, że Bóg pragnący dobra człowieka nie usuwa problemów życiowych lecz pomaga je pokonać,
- porównuje etapy życia Jezusa z własnymi (radości, cierpienia i chwały), (A.5.4.)
- interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu (Łk 18,18-23), (C.10.5.)
- charakteryzuje działanie Jezusa, jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata, (A.5.4., E.3.1.)
- uzasadnia, dlaczego nie można zatrzymać się dążeniu do świętości,
- wyjaśnia pojęcie łaski Bożej i jej konieczności do zbawienia,
- wymienia warunki i sposoby przyjęcia i współpracy przez człowieka łaski Bożej,

- interpretuje nowe przykazanie miłości (J 13,34-35) oraz Osiem błogosławieństw (Mt 5,3-12), (A.13.8.)
- wskazuje różnice między przykazaniem miłości starotestamentalnym a nowym, (C.10.1.)
- wyjaśnia, na czym polega świętość życia według Ośmiu błogosławieństw, (A.1.5., A.13.8.)
- wymienia osoby, które dawały świadectwo życia duchem Ośmiu błogosławieństw, (C.9.3., E.1.8.)
- uzasadnia, że życie według Ośmiu błogosławieństw jest realizacją nowego przykazania miłości, (C.9.4.)
- wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych,
- wymienia miejsca objawień Matki Bożej (Fatima, La Salette...),
- omawia przesłanie objawień fatimskich i ich aktualność,
- omawia o roli Maryi podczas wesela w Kanie Galilejskiej, (A.13.11.)
- uzasadnia, dlaczego pokój na świecie uzależniony jest od więzi człowieka z Bogiem.

Postawy

Uczeń:

- świadomie przyjmuje fakt, że jego życie jest włączone w Boży plan dla świata, (A.4.a., A.5.a., A.11.e.)
- rozpoznaje wydarzenia z własnego życia jako elementy planu Bożego, (A.10.d., C.2.d.)
- okazuje wdzięczność Bogu za dar życia, (A.5.b.)
- podejmuje decyzję włączenia Bożego planu we własny projekt przyszłego życia, (A.1.b., A.5.b., C.2.b.)
- przyjmuje łaskę Bożą i współpracuje z nią, (A.2.b., A.5.c.)
- w ufnej modlitwie prosi Boga o Jego łaskę, (D.4.b.)
- codziennym działaniem idzie po śladach Jezusa w duchu Ośmiu błogosławieństw, (A.13.b., C.9.b., C.9.c.)
- daje świadectwo wiary w środowisku w którym żyje, (A.5.d., E.2.a.)
- określa, co wspólnie z innymi może zrobić dla świata i środowiska, w którym żyje, (C.1.a.)
- modli się na różańcu za siebie i świat. (D.5.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: interpretacja dzieł sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).

Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Rodzina: rodzina jako grupa społeczna

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Życie jako fundamentalna wartość: życie jako wartość.

II. PISMO ŚWIĘTE W ŻYCIU CHRZEŚCIJANINA

Cele katechetyczne

- Ukazanie Biblii jako świętej Księgi oraz inspiracji nią w literaturze pięknej.
- Ukazanie Kościoła jako wspólnoty wspólnot, których życie kształtuje słowo Boże.
- Motywowanie do traktowania Biblii jako księgi zawierającej wskazówki na drodze osiągnięcia świętości.
- Budzenie pragnienia wspólnotowej i indywidualnej lektury Pisma Świętego.

Treści

- Biblijne przykłady świadków wiary (św. Piotr, Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus, Szawel). (A.10., F.2.)
- Biblia księgą spotkania z Bogiem. Zasady prywatnej i wspólnotowej lektury Pisma Świętego. (A.9., A.10., D.1., D.2.)
- Rola Pisma Świętego w życiu wspólnoty chrześcijańskiej. (E.1.)
- Inspiracje biblijne w literaturze pięknej. (A.9., A.11., A.13.)
- Dzieje świata w Biblii – kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia. (A.5.)

Wymagania

Uczeń:

- przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus, Szawel), (A.5.1.)
- wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i opisuje skutki pójścia za Jezusem, (A.10.5.)
- wymienia zasady prywatnej i wspólnotowej lektury Pisma Świętego, (A.10.7.)
- uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii, (A.10.7.)
- podaje przykłady osób które spotkały się z Bogiem przez czytanie Biblii, (D.2.3.)
- uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową, (A.10.3.)
- wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego, (A.10.7., D.2.1.)
- charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot, (E.1.1.)
- omawia schemat biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty, (E.1.2.)
- wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważaniem we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym, (A.10.5.)
- analizuje tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody „pięciu palców”, (A.10.7.)
- wskazuje na wątki, tematy i postaci biblijne obecne w literaturze pięknej, (A.13.19.)
- podaje przykłady utworów literackich inspirowanych historią postaci biblijnych,
- charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi), (E.3.1.)
- określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu. (A.5.3., A.10.5.)

Postawy

Uczeń:

- właściwie ocenia swoją postawę wiary w świetle słowa Bożego, (A.3.e., A.11.c.)
- z ufnością powierza swoje życie Jezusowi na wzór wybranych postaci biblijnych, (A.2.c., D.2.a., F.2.e.)
- wyraża pragnienie przemiany życia i omawia podejmowane w tym kierunku działania, (A.10.d.)
- wyznacza sobie miejsce i czas na codzienną lekturę Biblii, (A.10.e.)
- poszukuje w Biblii wskazówek do własnego życia, (A.2.a., A.9.a.)
- zachowuje kościelne zasady przy interpretacji tekstów biblijnych, (A.9.d.)
- troszczy się o właściwą postawę ciała podczas modlitwy tekstami Pisma Świętego, (D.1.c.)
- uczestniczy w spotkaniach grupy rozważającej słowo Boże, (A.11.b., D.3.a.)
- zachęca rodziców i rodzeństwo do wspólnej lektury Pisma Świętego, (A.13.c., E.1.a.)
- podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowem Bożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem, (A.9.c., A.13.c., D.2.b.)
- samodzielnie odkrywa motywy biblijne w utworach literackich,
- wyraża zainteresowanie literaturą powstałą z inspiracji biblijnych, (A.11.a.)
- wierzy, że Bóg działa w życiu wybranych osób w każdym czasie. (A.11.e.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: interpretacja dzieł sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia); różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową i publicystyką.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę; wymiana poglądów: zgadzanie się z cudzymi poglądami lub polemizowanie z nimi oraz rzeczowe uzasadnienie własnego zdania.

III. HISTORIA ZBAWIENIA: APOSTOŁOWIE I ICH NASTĘPCY

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy, że rolą Kościoła jest pomoc wiernym w zdobywaniu świętości.
- Przekazanie informacji na temat zadań apostołów i ich następców, biblijnych obrazów Kościoła oraz treści wiary zawartej w *Credo*.
- Motywowanie do poszukiwania świętości we wspólnocie Kościoła.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za Kościół.

Treści

- Zadania apostołów. Apostołowie – to znaczy posłani. (A.13., F.1.)
- Apostolska działalność św. Piotra. (A.13., E.2.)
- Apostolska działalność św. Pawła. (F.1., F.2.)
- Treści wiary zawartej w Credo. (A.2., A.4.)
- Biblijne obrazy Kościoła. (E.2.)
- Przymioty Kościoła. (A.4., E.2.)
- Hierarchiczna władza w Kościele i związana z nią symbolika. (E.2.)
- Ruchy i wspólnoty w Kościele. (E.1., F.2.)
- Wartość zaangażowania w życie Kościoła. (A.1.)
- Apostolstwo świeckich. „Bądźcie apostołami”. (B.1., E.1., F.2.)

Wymagania

Uczeń:

- omawia teksty biblijne powołaniu apostołów, św. Pawła i powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele (Mt 16,13-19), (A.11.4.)
- wyjaśnia, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat, (A.13.16., A.13.18.)
- wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa, (E.2.8.)
- podaje prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy, (E.1.1.)
- wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele, (A.13.17.)
- charakteryzuje działalność apostolską św. Pawła, (A.11.4., A.13.18., F.1.2.)
- uzasadnia potrzebę wspierania misji, (F.1.3.)
- definiuje pojęcie „dogmat”, (E.2.8.)
- uzasadnia, że wiara w Boga jest wielką wartością, (A.1.3.)
- wyjaśnia poszczególne artykuły Credo, (A.4.1.)
- określa cel swojego życia w aspekcie chrześcijańskim, (A.1.2.)
- opisuje na podstawie tekstów biblijnych etapy ustanowienia Kościoła, (E.2.1.)
- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą, (E.2.3.)
- interpretuje biblijne obrazy Kościoła, (A.13.17., E.2.2.)
- wymienia podstawowe prawdy o Kościele, (A.13.17., E.2.3.)
- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest jeden, święty, powszechny i apostołski, (E.2.4.)
- wyjaśnia, na czym polega hierarchiczna struktura Kościoła i charakteryzuje poszczególne stopnie, (E.2.7.)
- wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła,
- wyjaśnia pojęcia: Państwo Kościelne, Watykan, Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, metropolita, diecezja, biskup, parafia, proboszcz, (E.2.8., E.3.8.)
- wyjaśnia, czego dotyczy nieomyślność papieża i kolegium biskupów na soborze powszechnym, (A.10.3.)

- wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii i charakteryzuje ich działalność, (C.8.3., E.1.2.)
- uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym, (E.1.2., E.2.12.)
- wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy, (B.1.3.)
- uzasadnia potrzebę apostołstwa świeckich i omawia ich zadania w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej. (F.2.1.)

Postawy

Uczeń:

- umacnia swoją wiarę z Bogiem wzorując się na postawie św. Piotra i Pawła, (A.11.d.)
- określa swoje miejsce i rolę w Kościele, (A.4.a., E.2.b.)
- zachęca innych do „pójścia za Jezusem” i sam stara się być Jego dobrym uczniem, (A.13.e.)
- jest gotowy być apostołem dla rówieśników, (A.11.d., E.2.a.)
- aktywnie włącza się w dzieło misyjne Kościoła, (F.1.b.)
- dokonuje oceny swojej postawy wiary, (A.3.d.)
- włącza się w dzieło ewangelizacji, w działalność charytatywną, (E.2.c.)
- bierze czynny i pełny udział w liturgii, (B.1.a.)
- utożsamia się ze wspólnotą Kościoła i prezentuje postawę odpowiedzialności za niego, (E.1.a., E.2.b.)
- przejawia troskę o Kościół w aspekcie jego przymiotów,
- angażuje się w prace na rzecz parafii, (E.2.c.)
- modli się za papieża i biskupów i cały Kościół, (E.3.c.)
- ocenia krytycznie potoczne opinie na temat hierarchii Kościoła i szanuje swoich pasterzy,
- dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się rozwijać emocjonalnie i duchowo, (E.1.b.)
- angażuje się w życie Kościoła przez działalność wybranej grupy, (E.1.a.)
- działając w wybranej wspólnotce troszczy się o zbawienie własne i innych. (F.2.a.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

Lektury obowiązkowe: Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Spółeczna natura człowieka: człowiek istotą społeczną; znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania).

Środki masowego przekazu: znajdowanie w mediach wiadomości na wskazany temat; różnica między informacją o faktach a komentarzem i opinią.

IV. SPOTKANIE Z JEZUSEM W SAKRAMENCIE BIERZMOWANIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy o uświęcającej obecności Ducha Świętego w życiu człowieka.
- Pogłębienie i poszerzenie wiedzy na temat znaczenia sakramentu bierzmowania.
- Motywowanie do wytrwałej współpracy z darami Ducha Świętego w osiągnięciu świętości.
- Kształtowanie postawy aktywnego dawania świadectwa o Jezusie.

Treści

- Bierzmowanie jako dopełnienie chrztu. (B.5.)
- Znaki i obrzędy bierzmowania. (B.1., B.3., B.5.)
- Dary Ducha Świętego. (A.14.)
- Owoce Ducha Świętego. (B.5.)
- Grzechy przeciw Duchowi Świętemu. (A.7., A.15.)
- Motywy i cele nowej ewangelizacji. (A.14.)

Wymagania

Uczeń:

- podaje definicję sakramentu bierzmowania, (B.5.1.)
- wyjaśnia związki sakramentu bierzmowania z chrztem, (B.3.3., B.5.6.)
- w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1-8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu, (B.5.4.)
- interpretuje wybrane teksty biblijne liturgiczne, oraz nauczania Kościoła odnoszące się do bierzmowania, (A.10.3., B.3.2.)
- wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze przygotować się do sakramentu bierzmowania, (B.5.6.)
- podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania, (B.3.4.)
- wyjaśnia znaczenie znaków i gestów sakramentu bierzmowania, (B.1.4., B.5.2.)
- wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość, (B.1.4.)
- wymienia siedem darów oraz owoce Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie, (A.14.2., A.14.3., B.5.5.)
- uzasadnia konieczność współpracy z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów, (B.3.3.)
- uzasadnia potrzebę pracy nad rozwojem owoców Ducha w swoim życiu, (B.5.7.)
- wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego, (A.14.1.)

- wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina, (B.5.3.)
- podaje przykłady trudności dotyczących wiary, (A.3.4.)
- wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu i je wyjaśnia, (A.7.2., A.15.1.)
- wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba, (A.7.4.)
- uzasadnia, dlaczego świat potrzebuje nowej ewangelizacji i podaje przykłady działań w jej ramach, (E.1.2., E.1.7.)
- charakteryzuje nowe sposoby głoszenia Chrystusa. (F.2.1.)

Postawy

Uczeń:

- dokonuje samooceny w dziedzinie wiedzy religijnej i duchowego rozwoju, (A.2.a., B.4.d.)
- odpowiedzialnie podejmuje decyzję przyjęcia i przygotowania się do sakramentu bierzmowania, (A.3.a.)
- wyraża pragnienie przyjęcia sakramentu bierzmowania, (B.5.b.)
- pragnie przyjąć dary Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania, (B.5.a.)
- modli się do Ducha Świętego, (A.14.a., B.5.a.)
- rozpoznaje obecność owoców Ducha Świętego w swoim życiu, (A.15.a.)
- jest gotów do współdziałania z Duchem Świętym, aby rozwijać Jego owoce i dary w swoim życiu, (A.14.b., B.5.d.)
- angażuje się w pracę dla dobra Kościoła i świata w swoim najbliższym otoczeniu, (A.14.c.)
- z zaangażowaniem włącza się w modlitwę o dobre przygotowanie do sakramentu bierzmowania i omawia podejmowane w tym kierunku kroki, (A.3.e., D.2.b.)
- wyraża pragnienie pogłębiania swojej wiary i unikania grzechów ciężkich, (A.7.c., B.5.c.)
- przyjmuje prawdę o istnieniu piekła, (A.7.d.)
- angażuje się w głoszenie Dobrej Nowiny swoim rówieśnikom, (A.14.c., F.2.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Dojrzewanie: budowanie relacji międzyosobowych; istota: koleżeństwa i przyjaźni, potrzeba i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy.

V. MÓJ ROZWÓJ

Cele katechetyczne

- Poszerzenie i pogłębienie wiadomości o sposobach realizacji własnego rozwoju w osiąganiu dojrzałych relacji z Bogiem, drugim człowiekiem i sobą.
- Ukazanie prawdy o konieczności pracy nad sobą w osiąganiu świętości.
- Motywowanie do odkrywania własnej drogi do świętości.

Treści

- Wymaganie jako warunek rozwoju osobowego. „Musicie od siebie wymagać!”. (A.1., C.2.)
- Wytrwałość w realizowaniu Bożego planu w swoim życiu – związek własnego rozwoju ze stawianiem sobie wymagań. (A.1.)
- Znaczenie pokory i pychy w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi, (A.1., C.2.)
- Program drogi rozwoju chrześcijanina. Modlitwa Pańska. (D.1., D.3.)
- Dążenie do niezależności. Wychowanie i samowychowanie. (C.2., E.1.)
- Wartości i trudności w rozwoju dziecka i nastolatka. (A.1., C.2., C.5.)
 - ✓ Dojrzałe relacje z Bogiem i ludźmi. (E.1.)
 - ✓ Przyjmowanie opinii innych o sobie. (C.7.)
 - ✓ Krytyka a krytykanctwo. Kryzys tożsamości. (C.7.)
 - ✓ Poszukiwanie autorytetów. (E.1.)
- Moje zainteresowania – co lubię, kim chcę zostać. (C.10.)
- Wartość osobistych zainteresowań w kontekście przyszłego wyboru zawodu i drogi życiowej. (A.1., C.10., F.2.)
- Zaangażowanie w troskę o ludzi wykluczonych społecznie. (A.1.)

Wymagania

Uczeń:

- wymienia wymagania (wartości), które są konieczne dla rozwoju osobowego człowieka, (A.1.3.)
- podaje przykłady znanych sobie osób, które pracą nad sobą zmieniły swoje życie,
- podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu), (E.1.4.)
- uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy, (C.2.3.)
- uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najpełniej rozwijają człowieka, (C.2.3.)
- definiuje pojęcia: pokora, pycha,
- interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16), (A.7.2.)
- wyjaśnia znaczenie pokory i pychy w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi, (C.3.4.)
- wymienia i wyjaśnia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej, (D.3.1.)
- interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako program drogi chrześcijanina, (D.3.2.)

- uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy, (C.5.10., D.1.2.)
- wyjaśnia, na czym polega wychowanie i samowychowanie, (C.5.8.)
- podaje, co w procesie samowychowania prowadzi nas do Chrystusa, a co nas od Niego oddala, (C.2.2., E.1.4.)
- podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie, (C.7.4., E.1.5.)
- uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana w postrzeganiu Boga i ludzi, (C.5.8.)
- wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru oraz za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowany,
- charakteryzuje zasady wypowiedzania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat, (E.1.4.)
- określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa, (C.1.3.)
- podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej,
- uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów, (E.1.4.)
- charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów, (A.7.4.)
- opracowuje plan rozwoju ujawnionych zainteresowań i osiągnięcia życiowych celów, (C.2.3.)
- uzasadnia, że pracą w wybranym przez siebie zawodzie może służyć innym,
- podaje najczęstsze przyczyny wkluczeń społecznych, (A.7.4.)
- uzasadnia chrześcijańską powinność pomocy osobom wykluczonym, (C.5.6.)
- opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi. (C.5.6., F.2.3.)

Postawy

Uczeń:

- podejmuje systematyczną pracę nad sobą, (A.1.d.)
- przyjmuje postawę pokory nie wywyższając się wśród kolegów, (A.1.c., E.1.c.)
- wyraża postawę zaufania Bogu poprzez codzienną systematyczną modlitwę, (A.3.c., D.4.a.)
- łączy słowa Modlitwy Pańskiej z codziennym życiem, (D.3.b., D.3.c.)
- dokonuje refleksji nad własnym zaangażowaniem w proces samowychowania, (C.2.e.)
- stawia sobie konkretne wymagania w aspekcie samowychowania, (A.1.b., E.1.b.)
- poszukuje dojrzałych form spotykania się z Bogiem i innymi, (C.2.d.)
- dąży do lepszego poznania siebie, (B.4.c.)
- z godnością i spokojem przyjmuje opinie innych na swój temat, (B.4.c., E.1.d.)
- podejmuje pracę nad sobą, zaczynając od dziedzin najczęściej krytykowanych, (A.1.b., C.2.c.)
- z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki i taktownie zwraca uwagę innym, (E.1.c.)

- stara się być autorytetem dla innych, (A.1.d.)
- określa, kim chce zostać i co robić w dorosłym życiu, (A.1.b.)
- z zaangażowaniem podejmuje realizację swojego projektu życia, (C.10.a.)
- prosi Boga o pomoc w realizacji życiowych planów, (C.10.c.)
- otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozeznąć ich potrzeby i nieść skuteczną pomoc, (C.8.c., F.2.c.)
- odnosi się z szacunkiem do ludzi potrzebujących pomocy. (A.1.c.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Spółeczna natura człowieka: znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); zasady komunikowania się; sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; różne formy zachowań asertywnych; sposoby rozwiązywania konfliktów oraz ich zalety i wady.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Dojrzewanie: problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi; budowanie relacji międzyosobowych; istota – koleżeństwa i przyjaźni; potrzeba i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy; rola autorytetów w życiu człowieka, osoby uznane za autorytety.

VI. DZIEJE KOŚCIOŁA

Cele katechetyczne

- Ukazanie prawdy, że misją Kościoła jest prowadzenie ludzi do świętości.
- Ukazanie głównych religii świata wyznań chrześcijańskich, działalności wybranych sekt oraz najważniejszych treści katolickiej nauki społecznej.
- Motywowanie do podejmowania duchowej odpowiedzialności za uświęcanie wszystkich dziedzin życia ludzkiego w wymiarze społecznym.
- Kształtowanie postaw życia wiarą na skrzyżowaniu ludzkich wierzeń, poszukiwań i poglądów.

Treści

- Wyznania chrześcijańskie. (E.2., F.3.)
- Ekumenizm. Wiara, która łączy, a nie dzieli. (E.2., E.3., F.3.)
- Dobro wspólne. Katolicka nauka społeczna. (E.3.)
- Wiara i rozum – dwa skrzydła ducha ludzkiego. (A.2.)

- Życie zakonne do początków XX w. (E.3.)
- Działalność wybranych postaci świętych (Benedykt, Franciszek z Asyżu, Dominik Guzmán, Ignacy Loyola). (E.4., F.2.)
- Rozwój misji katolickich do początków XX w. (F.1.)
- Religie niechrześcijańskie. (A.12., C.3., F.3.)
- Przemoc poza prawem. Terroryzm. (C.1., C.3.)
- Bombardowane pseudomiłością. Sekty. (F.3.)
- Fanatyzm i obojętność religijna.
- Totalitaryzm a wolność. (C.1., C.3., E.3.)

Wymagania

Uczeń:

- wymienia i charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła, (F.3.5.)
- wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia,
- wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia, (F.3.4.)
- wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina, (A.10.3.)
- wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka, (E.2.10., E.3.11.)
- ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, (F.3.7.)
- wymienia największe Kościoły chrześcijańskie, (E.2.5.)
- definiuje pojęcie ekumenizmu w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary, (E.2.6.)
- wymienia i wyjaśnia przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan,
- podaje definicję pojęć: katolik, prawosławny, protestant,
- wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu, (E.2.6.)
- omawia historię ruchu ekumenicznego i podaje datę tygodnia modlitw o jedność, (E.5.10.)
- charakteryzuje podobieństwa i różnice poszczególnych wyznań (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm),
- wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii i sukcesji apostoelskiej, (E.2.9.)
- wyjaśnia, czym jest „grzech społeczny”, (A.7.2., E.1.3.)
- definiuje pojęcie „katolicka nauka społeczna” i określa jej związek z Ewangelią,
- wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę,
- omawia podstawowe zasady życia społecznego: pomocniczości, wspólnego dobra i solidarności, (C.1.8.)
- uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa, (A.10.3., E.3.9.)
- wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”, (C.1.4.)
- uzasadnia prawo do strajków w kontekście rewolucji przemysłowej, (C.7.6.)
- podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu (KKK 35-38), (A.2.4.)

- wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary jak i rozumu, (A.2.2.)
- podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru człowieka, (A.7.4., C.1.4.)
- przedstawia nauczanie Kościoła w trakcie Soboru Watykańskiego I na temat nauki i wiary, (A.2.1.)
- wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice Jana Pawła II „Fides et ratio”, (A.2.2.)
- wymienia różne formy życia poświęconego Bogu,
- interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego,
- omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa (Benedyktyni, zakony: kanonickie, rycerskie, żebracze, kleryckie – Jezuiti, Bracia szkolni), (E.3.3.)
- omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego, (E.3.5.)
- opowiada o roli wspólnot założonych przez: Benedykta, Franciszka z Asyżu, Dominika Guzmán, Ignacego Loyolę, (E.4.2.)
- określa, na czym polega misyjny charakter Kościoła, (F.1.1.)
- posługując się cytatami biblijnymi, wyjaśnia cel misji katolickich, (F.1.2.)
- charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach, (A.13.18.)
- omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich, (F.1.3.)
- omawia ogólnie zjawisko religii, (F.3.1.)
- wymienia najważniejsze religie świata (judaizm, hinduizm, buddyzm, islam, chrześcijaństwo), (F.3.3.)
- podaje czas powstania, podstawowe założenia i terytorium ich występowania, (F.3.6.)
- wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna,
- charakteryzuje podobieństwa i różnice między głównymi religiami świata, (A.12.2.)
- porównuje religie świata określając specyfikę chrześcijaństwa, (F.3.2.)
- podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu, (A.12.4.)
- wyjaśnia okoliczności i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów związanych z Kościołem, (C.7.4.)
- określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych, (C.3.5.)
- wymienia zasady moralne, jakie łamane są w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych, (A.7.4., C.1.5.)
- wymienia wybrane postacie historyczne i określa ich wpływ na historię,
- uzasadnia, że nawet dla słuszych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi, (C.1.4.)
- podaje przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi (Gandi, Martin Luter King, „Solidarność”, aksamitna rewolucja), (C.1.8.)
- uzasadnia różnicę między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości, (A.13.4.)

- definiuje, co to jest sekta,
- podaje objawy uzależnienia się od sekt i wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą, (A.7.4.)
- określa, na czym polega właściwa postawa chrześcijanina wobec sekt i podaje sposoby obrony przed werbowaniem do nich, (F.3.8.)
- wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna,
- wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie, (E.1.8.)
- uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności, (A.7.4.)
- definiuje pojęcie totalitaryzmu i podaje przykłady systemów totalitarnych, (A.7.4.)
- opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów: hitlerowskiego i bolszewickiego, (E.3.10.)
- wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia, (C.1.5.)
- wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary, (A.7.4., C.1.2.)
- uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynań władzy państwowej i do nieskrępowanego wypowiedzania krytyki pod jej adresem.

Postawy

Uczeń:

- wykazuje się odpowiedzialnością za wspólne dobro w rodzinie, szkole, parafii, (C.1.a.)
- respektuje prawa człowieka i wyraża sprzeciw wobec ich naruszania, (B.4.c.)
- poszukuje własnej drogi życiowej, (C.2.d.)
- wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu,
- modli się za różne stany w Kościele, (B.2.b., E.4.b.)
- uczestniczy w misyjnej działalności Kościoła przez modlitwę, dobre czyny, troskę o gazetkę misyjną itp., (E.3.b., F.1.a., F.1.c.)
- wyraża szacunek wobec innych wyznań i religii, (A.1.c., F.3.a.)
- rozróżnia prawdę faktów i narzucany często w mediach sposób myślenia o nich, (C.7.4.)
- zachowuje powściągliwość w ocenie innych ludzi, (A.11.g.)
- wyraża przekonanie, że Bóg wspiera tych, którzy stosują Jego metody, (C.2.a.)
- wyraża sprzeciw wobec stosowania przemocy, również w upominaniu się o słuszne prawa, (C.1.b.)
- jest wierny jednemu Bogu, (C.1.d.)
- jest krytyczny wobec oferowanych propozycji „innej wiary”, (F.3.d.)
- uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem, (F.3.b.)
- broni swojej wiary i czuje się odpowiedzialny za jedność chrześcijan, (A.3.d., E.3.a.)

- radośnie przeżywa swoje chrześcijaństwo i należycie wypełnia swoje chrześcijańskie obowiązki, (F.3.c.)
- podejmuje postanowienia i daje świadectwo o Chrystusie w środowisku, w którym żyje, (F.3.c.)
- respektuje prawa i wolności każdego człowieka w społecznościach, w których funkcjonuje (rodzina, szkoła, grupa koleżeńska), (A.2.d.)
- sprzeciwia się próbom przypisywania sobie przez osoby lub grupy większych praw kosztem praw innych. (C.1.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Prawa człowieka: godność człowieka: podstawa różnych systemów moralnych, źródło powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; przeciwstawianie się zjawiskom braku tolerancji wobec różnych mniejszości.

VII. PRZEWODNICY W DRODZE DO SZCZĘŚCIA

Cele katechetyczne

- Ukazanie wybranych duchowych przewodników na drodze do świętości (św. Franciszek, Marta Robin, Ojciec Pio, Jan XXIII, Paweł VI i Jan Paweł II).
- Motywowanie do naśladowania życia Jezusa na przykładzie wybranych świętych.

Treści

- Święty Franciszek – braciszczowie skrzydlaci i czworonożni przyjaciele. (C.7., E.4.)
- Święci Marta Robin, Ojciec Pio – przykłady świętych żyjących modlitwą. (D.1., D.4., E.4., F.2.)
- Bł. Teresa z Kalkuty – służyć Jezusowi przebranemu za żebraka. (E.4., F.2.)
- Jan XXIII, Paweł VI i Jan Paweł II – apostołska posługa świętych papieży XX w. (E.4.)
- Wniebowzięta Królowa Świata. (A.13.)

Wymagania

Uczeń:

- wskazuje najważniejsze fakty z życia wybranych postaci świętych (Franciszek z Asyżu, Matka Teresy z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin, Jan XXIII, Paweł VI i Jan Paweł II), (E.4.1.)

- wykazuje aktualność myśli wybranych świętych (Franciszek z Asyżu, Matka Teresy z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin, Jan XXIII, Paweł VI i Jan Paweł II), (E.4.2.)
- definiuje pojęcie „ekologia”,
- wyjaśnia, że cała przyroda jest darem Boga, o który mamy się troszczyć, (C.7.7.)
- ocenia stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównuje go z nauczaniem św. Franciszka, (B.2.4., C.7.7.)
- określa, czym jest modlitwa, (D.1.1.)
- podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie, (D.2.3.)
- charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych świętych (św. O. Pio, Marta Robin), (D.2.3., E.1.8.)
- omawia trudności napotymane przy modlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania, (B.2.6., D.4.1., D.4.2.)
- uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić, (D.1.2.)
- opowiada, na czym polega miłosierdzie według Jezusa,
- opisuje formy działalności Matki Teresy z Kalkuty i jej zgromadzenia, (D.2.3., F.2.3.)
- określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi, (D.1.3.)
- omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II, (E.4.1.)
- wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobów świętych papieży, (B.2.4.)
- wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP, (A.13.12.)
- wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego św. Jana Pawła II „Totus Tuus”,
- wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej, (B.2.2.)
- wyjaśnia, dlaczego pielgrzymki zmiierzają na Jasną Górę na uroczystość wniebowzięcia. (B.2.4.)

Postawy

Uczeń:

- podejmuje działania na rzecz ochrony najbliższego środowiska przyrodniczego na wzór św. Franciszka, (B.2.d., E.4.a.)
- prezentuje postawę odpowiedzialności za środowisko, w którym żyje, (C.7.b.)
- pogłębia swą relację z Bogiem przez codzienną modlitwę (św. O. Pio, Marta Robin), (D.4.a., E.4.a.)
- modli się za ubogich, słabych, opuszczonych, niechcianych, (A.1.e., C.10.b.)
- dostrzega potrzebę niesienia pomocy osobom biednym i opuszczonym, (A.1.e., C.1.c.)
- naśladuje bł. Matkę Teresę z Kalkuty w niesieniu pomocy potrzebującym, (A.1.f., B.2.d., E.4.a.)
- naśladuje świętych papieży w ich oddaniu się Bogu i Kościołowi, (A.2.c.)
- modli się za wstawiennictwem świętych w intencjach własnych i innych ludzi, (E.1.g.)
- powierza Maryi własne życie. (B.2.d.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście.

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę.

GEOGRAFIA

Współodpowiedzialność obywateli za stan środowiska przyrodniczego Polski.

VIII. WYDARZENIA ZBAWCZE

Cele katechetyczne

- Poszerzenie i pogłębienie wiedzy na temat wymowy poszczególnych okresów i świąt w roku liturgicznym.
- Zapoznanie z prawdą, że świętość jest drogą do prawdziwego szczęścia.
- Kształtowanie postawy otwarcia na Boży plan, który prowadzi do świętości.
- Motywowanie do pogłębienia wiary własnej i osób żyjących z dala od Chrystusa.

Treści

- Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego. (B.2.)
Wymowa poszczególnych okresów i świąt w roku liturgicznym. (A.5., B.1.)
- Wszystkich Świętych – wstawiennictwo naszych patronów. (C.10., E.4., F.2.)
- Kościół pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny. (A.8.)
- Czekanie na Boga, który przychodzi. Adwent. (A.5., A.10.)
- Słowo staje się człowiekiem. Boże Narodzenie. (A.5., A.10., A.13.)
- Cały świat idzie do Jezusa. Trzech Króli. (A.5., A.10.)
- Co to znaczy nawrócić się? Wielki Post. (A.10., A.13.)
- Nowe życie w Chrystusie. Wielkanoc. (A.4., A.6., A.10., A.13.)
- Zesłanie Ducha Świętego. Poszli na cały świat. Wybrane inicjatywy ewangelizacyjne. (A.14., F.1., F.2.)

Wymagania

Uczeń:

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina, (B.2.1.)
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich, (B.2.2.)
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina, (A.10.5.)

- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych, (B.2.3.)
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu, (B.2.4.)
- podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi,
- podaje przykłady i wyjaśnia, na czym polega wstawiennictwo świętych,
- podaje prawdę, że niebo jest stanem, w którym człowiek doświadcza kontaktu z Bogiem i z tymi, którzy Boga kochają,
- uzasadnia, że bliska więź ze świętymi pomaga być blisko Boga,
- wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus: „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobro na ziemi”,
- wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona, (E.1.8.)
- wymienia i określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), (A.8.b.)
- wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym, (A.8.5.)
- wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym, (B.6.4.)
- wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec, (A.8.3.)
- wyjaśnia nauczanie Kościoła o odpustach, (A.8.4.)
- wymienia tradycje, symbole adwentowe i podaje przykłady pieśni, (A.10.6.)
- interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela oraz J 1,1-18, (A.5.3.)
- wyjaśnia, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii, (A.5.3.)
- wyjaśnia, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, (A.5.3., A.5.4., A.13.10.)
- interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu,
- definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie”,
- podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom,
- na podstawie perykopy o Mędracach uzasadnia, że najlepszym darem współczesnego człowieka dla Jezusa są dobre uczynki, (A.10.5.)
- przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia,
- na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określa, na czym polega istota nawrócenia,
- wyjaśnia obowiązki wynikające trzeciego, drugiego, i czwartego przykazania kościelnego, (E.2.11.)
- wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (modlitwa, post, jałmużna),
- definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie”,
- interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (Łk 24,1-8), (A.6.1.)
- podaje prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania, (A.5.3., A.6.3., A.8.1.)

- wyjaśnia słowa Credo odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa i życia wiecznego ludzi, (A.4.1., A.8.1.)
- uzasadnia fundamentalne znaczenie zmartwychwstania Jezusa dla wiary chrześcijan, (A.13.9.)
- podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi, (E.3.1.)
- wyjaśnia, kto potrzebuje ponownej ewangelizacji, (E.1.7.)
- uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji, (F.2.1.)
- wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli, (A.14.1.)
- charakteryzuje wybrane inicjatywy ewangelizacyjne (Lednica, Przystanek Jezus, Orszak Trzech Króli). (A.10.6., E.2.12., F.2.1., F.2.4.)

Postawy

Uczeń:

- uczestniczy w liturgii okresów roku liturgicznego oraz świąt, (B.2.a., B.2.c., B.6.e.)
- zachowuje tradycje związane z poszczególnymi okresami roku liturgicznego, (A.10.c.)
- prosi w modlitwie swojego patrona o wstawiennictwo u Boga,
- modli się za zmarłych z rodziny, (A.8.d.)
- z wiarą przyjmuje Komunię Świętą ofiarując ją za żywych i umarłych członków Kościoła, (A.8.e., B.6.a.)
- włącza się w rodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia, (A.10.c.)
- oddaje cześć Dzieciątku Jezus uznając w nim Bożego Syna, (A.13.d.)
- dokonuje wyboru postanowień wielkopostnych, które pomogą w trwałym nawróceniu, (A.7.e.)
- chce wypełniać przykazania kościelne, (E.2.d.)
- wierzy w zmartwychwstanie Chrystusa, (A.6.a.)
- przeżywa święta wielkanocne z myślą o własnym zmartwychwstaniu, (A.6.a.)
- ofiaruje swoje cierpienie w intencji dzieła nowej ewangelizacji. (B.5.c., F.2.b.)

Korelacje z edukacją szkolną

JĘZYK POLSKI

Kształcenie literackie i kulturowe: problematyka egzystencjalna w tekstach literackich; interpretacja utworów literackich z odwołaniem do wartości uniwersalnych związanych z postawami religijnymi, etycznymi.

Odbiór tekstów kultury: wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście; interpretacja dzieł sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).

Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki: środki retoryczne oraz ich oddziaływanie na odbiorcę; wymiana poglądów: zgadzanie się z cudzymi poglądami lub polemizowanie z nimi oraz rzeczowe uzasadnienie własnego zdania.

Lektury obowiązkowe: Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*.

MUZYKA i PLASTYKA

Przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; tworzenie artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych).

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie: cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna).

Wskazania do realizacji programu

WSPÓŁPRACA ŚRODOWISK WYCHOWAWCZYCH

I. RODZINA

Cele parafialnej katechezy rodziców uczniów klas V–VIII wyznacza program przygotowania do sakramentu bierzmowania „Ułożyć życie z Bogiem”. Program jest ukierunkowany na kształtowanie właściwych relacji między Bogiem, rodzicami, dziećmi i innymi ludźmi.

Tematyka spotkań z rodzicami

1. W poszukiwaniu szczęścia.
2. Mój Kościół.
3. Pojednanie z Bogiem i bliźnim.
4. Boga żywego pragnie moja dusza.
5. Rodzice – nauczyciele i świadkowie wiary.

Rodzice są zaproszeni do tego, by w duchu nowej ewangelizacji okazać wsparcie swoim dzieciom w przyjmowaniu sakramentów świętych we wspólnocie Kościoła. Szczególnie są zobowiązani do pomocy dzieciom w odpowiedzialnym przygotowaniu do sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej.

II. PARAFIA

Przygotowanie do bierzmowania można dowolnie rozłożyć w czasie na przestrzeni czterech lat, a w sytuacjach wyjątkowych – dwóch albo jednego roku. Proponujemy realizację programu „Ułożyć życie z Bogiem”, który w pełnej wersji przewiduje 31 spotkań formacyjnych, w tym 5 celebracji. Każdą z nich poprzedza 5 lub 6 spotkań w małych grupach oraz spotkanie dla rodziców.

Uczestnicząc w spotkaniach, kandydaci podejmują rozmaite działania, które mają ich doprowadzić do refleksji nad własną wiarą oraz relacją z Chrystusem i wspólnotą Kościoła. Refleksja ta ma pomóc im w otwieraniu się na przyjęcie Ducha Świętego.

Propozycja realizacji tematów spotkań i celebracji w cyklu czteroletnim

Klasa 5:

1. Pragnę kochać i być kochany.
2. Jezus mnie kocha i z miłości oddaje swoje życie.
3. Jezus zmartwychwstaje dla mnie.
4. Jezus wskazuje mi drogę do prawdziwego szczęścia.
5. Ufam Bogu i w Nim odnajduję szczęście.
6. Jezus moim Panem i Zbawicielem.
7. Jezus zakłada Kościół.
8. Kościół: jeden, święty, powszechny, apostołski.

Klasa 6:

9. Kościół katolicki moją drogą do zbawienia.
10. Sakrament chrztu wprowadza mnie do Kościoła.
11. Moje miejsce w Kościele.
12. Sakramenty w służbie Kościoła-wspólnoty.
13. Moje miejsce we wspólnocie Kościoła
14. Grzech odrzuceniem miłości.
15. Grzech mnie niszczy i zabija.
16. Pan Bóg jest miłosierny.

Klasa 7:

17. Przystępuję do sakramentu pokuty i pojednania.
18. Walka ze złem moim zadaniem na całe życie.
19. Wracam do Ojca.
20. Eucharystia prawdziwym Ciałem i Krwią Chrystusa.
21. Eucharystia moim pokarmem.
22. Uczestniczę w liturgii słowa.
23. Uczestniczę w liturgii eucharystycznej.
24. Eucharystia zobowiązuje mnie do miłości.
25. Eucharystia – Pokarm mojego życia.

Klasa 8:

26. Ustanowienie i znaczenie sakramentu bierzmowania.
27. Chcę otrzymać Ducha Świętego i Jego dary.
28. Liturgia sakramentu bierzmowania.
29. Sakrament bierzmowania zobowiązuje mnie do świadectwa.
30. Przygotowanie duchowe do sakramentu bierzmowania.
31. Duchu Święty, przyjdź!

Przyjazny klimat i dynamika spotkań, a także zadania apostolskie proponowane kandydatom do bierzmowania pozwalają kształtować pozytywne więzi z parafią, prowadzą do odpowiedzialności za nią, a tym samym dają możliwość odnalezienia w niej miejsca dla siebie. Dzięki modlitwom kierowanym do Ducha Świętego młodzi ludzie uczą się rozpoznawać Jego obecność w swym życiu.

Spotkania dla kandydatów oraz ich rodziców są wzajemnie skorelowane, by stworzyć wspólną płaszczyznę do rozmów i wymiany doświadczeń w czasie formacji.

Spotkania dla młodzieży przygotowującej się do sakramentu bierzmowania oraz ich rodziców, są częścią materiałów wchodzących w skład „Przewodnika do spotkań przed bierzmowaniem”. Odpowiadają one „Wskazaniom Konferencji Episkopatu Polski dotyczącym przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania” z dnia 14 marca 2017 r.

III. GRUPY MODLITEWNE I FORMACYJNE

Mimo obserwowanego kryzysu wiary powstaje sporo grup, które skupiają dzieci i młodzież, a poprzez wypracowane formy działania pomagają w kształtowaniu wiary i postaw chrześcijańskich. Grupy te odegrały istotną rolę w naszej przeszłości, ale i dziś wobec zagrożeń mogą być cenną pomocą w budowaniu dobrych fundamentów życia i postępowania.

Wśród nich należy wymienić:

1. Ruch Światło-Życie
2. Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”
3. Służba liturgiczna
4. Schola
5. Krucjata eucharystyczna
6. Szkolne Koła Misyjne
7. Oratorium
8. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży
9. Parafiady
10. Szkolne Koła Caritas
11. Focolari itp.

Cele wiodące

- Ożywienie wiary u dzieci i młodzieży.
- Pogłębiona formacja religijna.
- Pogłębianie relacji poprzez zajęcia w stałej grupie.
- Doświadczenie wspólnoty.
- Zgłębianie słowa Bożego.

Uwagi o realizacji

Ponieważ każda z grup organizuje się według własnych zasad, należałoby zgłębiać te zasady i wejść w kontakt z duszpasterzami czy osobami odpowiedzialnymi w diecezjach. Warto pamiętać, że grupy te mają już wypracowany program działania, co ułatwia pracę katechety i pomaga w organizacji życia grupy. Dużą pomocą są starsi uczestnicy, którzy po zdobyciu odpowiedniej formacji stają się animatorami dla młodszych od siebie. Programy przywiązują zwykle dużą wagę do formacji religijnej i moralnej, co nie jest bez znaczenia w dobie liberalizacji i laicyzacji. Pomagają też w zaktywizowaniu życia przy parafii, a dla dzieci i młodzieży stają się wspólnotami, na przynależeniu do których tak bardzo im zależy. Nie wymagają zbyt dużych nakładów finansowych.

Spis treści

Wprowadzenie	3
--------------------	---

Klasa 5

Szczęśliwi, którzy szukają prawdy

I. Szukam prawdy	6
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	8
III. Historia zbawienia: Patriarchowie	11
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	13
V. Moja codzienność	15
VI. Dzieje Kościoła	18
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	21
VIII. Wydarzenia zbawcze	23

Klasa 6

Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno

I. Odkrywam piękno	26
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	28
III. Historia zbawienia: Królowie i Prorocy	30
IV. Spotkanie z Jezusem miłosiernym: sakrament pokuty i pojednania, namaszczenie chorych	32
V. Moje wartości	35
VI. Dzieje Kościoła	39
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	41
VIII. Wydarzenia zbawcze	44

Klasa 7

Szczęśliwi, którzy czynią dobro

I. Czynię dobro	49
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	51
III. Historia zbawienia: Jezus Chrystus	53
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: małżeństwo i kapłaństwo	55
V. Moje zasady	58
VI. Dzieje Kościoła	62
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	64
VIII. Wydarzenia zbawcze	66

Klasa 8

Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno

I. Zdobywam świętość.....	70
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina.....	72
III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy	73
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramencie bierzmowania	76
V. Mój rozwój	78
VI. Dzieje Kościoła	80
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	84
VIII. Wydarzenia zbawcze	86

Wskazania do realizacji programu

Współpraca środowisk wychowawczych.....	90
I. Rodzina	90
II. Parafia	90
III. Grupy modlitewne i formacyjne	92